

EVROPSKÁ UNIE
Evropský námořní a rybářský fond
Operační program Rybářství

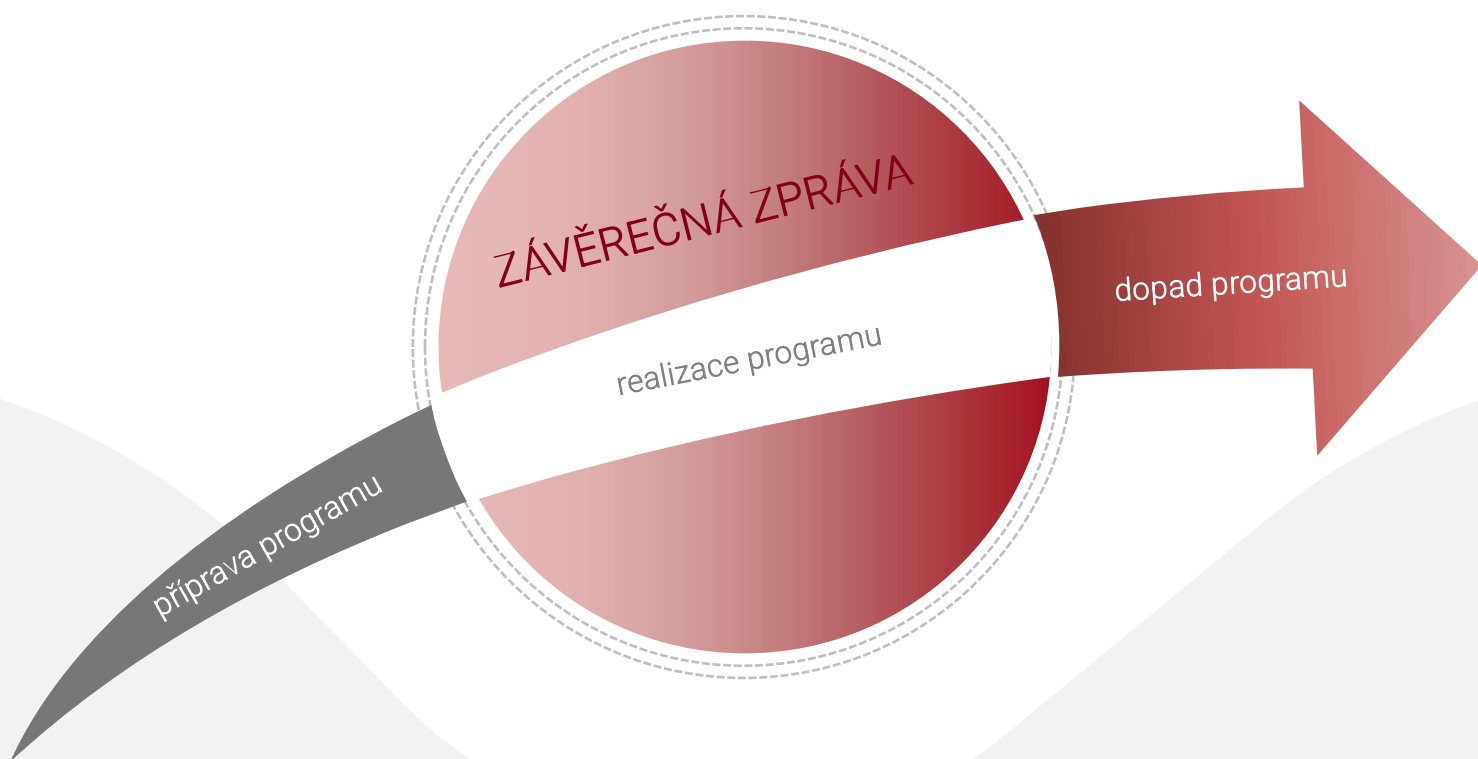

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

BASELINE STUDIE OPERAČNÍHO PROGRAMU RYBÁŘSTVÍ 2021–2027

Mgr. Roman Lyach, Ph.D., Ing. Mgr. Jiří Remr Ph.D.,
Ing. Otakar Ďurd'a, Mgr. Hana Gruntová Kolingerová

Prosinec 2023

OBJEDNATEL:

Česká republika – Ministerstvo zemědělství
Řídicí orgán OP Rybářství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 812 703
Web: www.eagri.cz

ZHOTOVITEL:

INESAN (Institut evaluací a sociálních analýz)
Sokolovská 351/25, 186 00 Praha 8
Tel: +420 220 190 597
E-mail: info@inesan.eu
Web: www.inesan.eu

BASELINE STUDIE OPERAČNÍHO PROGRAMU RYBÁŘSTVÍ 2021–2027

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

PROSINEC 2023

Projekt je financován z prostředků Operačního programu Rybářství 2014–2020.

Citační vzor: Lyach, R., Remr, J., Ďurďa, O., Gruntová Kolingerová, H. *Baseline studie Operačního programu Rybářství 2021–2027: Závěrečná zpráva*. Praha: INESAN, 2023.

OBSAH

MANAŽERSKÉ SHRNUÍ	4
1. ÚVOD	6
1.1 Předmět řešení	6
1.1.1 Kontext výzkumného projektu	6
1.1.2 Cíl výzkumného projektu	6
1.2 Řízení projektu	10
1.2.1 Projektový tým	10
1.2.2 Dodržování etických principů v průběhu realizace projektu	12
2. METODOLOGIE	13
2.1 Evaluační přístup	13
2.1.1 Rámcová metoda	13
2.1.2 Teorie změny OP Rybářství	13
2.2 Postup řešení	18
2.3 Sběr dat	19
2.3.1 Desk research	19
2.3.2 Neformální rozhovory	20
2.3.3 Dotazníkové šetření	21
3. VÝSLEDKY – URČENÍ BASELINE HODNOTY	23
3.1 Baseline hodnoty zajištěné pouze řešerš	23
3.2 Baseline hodnoty určené pomocí DALŠÍ analýzy	23
3.2.1 RB 06 – Postavení podniků na trhu	23
3.2.2 RB 07 – Mimoprodukční funkce rybníků	24
3.2.3 RB 10 – Informovanost veřejnosti o prospěšnosti rybího masa	24
3.2.4 RB 11 – Informovanost veřejnosti ohledně environmentálních přínosů akvakultury	24
3.2.5 RK 02 – Sortiment ryb	25
3.2.6 RK 03 – Počet digitalizovaných podniků	25
4. DOPORUČENÍ PRO REALIZACI EVALUACE	27
4.1 Doporučení pro použití metodiky	27
4.2 Doporučení pro realizaci šetření	27
4.3 Doporučení pro interpretaci výsledků hodnocení	28
5. LIMITY POUŽITÝCH METOD	30
5.1 Omezení vyplývající z použité evaluační metody	30
5.2 Omezení vyplývající z použití dotazníkového šetření	30
5.3 Omezení vyplývající z nedostatku dat	30
6. HLAVNÍ ZÁVĚRY A ZJIŠTĚNÍ	31
7. POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE	32
7.1 Odborná literatura a studie	32
7.2 Zdroje dat pro hodnoty baseline	34
8. PŘÍLOHY	36
8.1 Metodika hodnocení OP Rybářství	36
8.2 Dotazník – Veřejnost	36
8.3 Dotazník – Podniky akvakultury	38
8.4 VÝSLEDKY VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ – Veřejnost	41
8.4.1 Struktura vzorku	41
8.4.2 Výsledky analýzy	43
8.5 VÝSLEDKY VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ – PODNIKY	45
8.5.1 Struktura vzorku	45
8.5.2 Výsledky analýzy	46
O INSTITUTU	52

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Složení realizačního týmu.....	10
---	----

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Teorie změny OP Rybářství	14
Tabulka 2: Postup tvorby Metodiky	18
Tabulka 3: Realizované sběry dat.....	21

SEZNAM ZKRATEK

ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČR	Česká republika
ČRS	Český rybářský svaz
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
MMR-NOK	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR – Národní orgán pro koordinaci
MRS	Moravský rybářský svaz
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MZe	Ministerstvo zemědělství ČR
OP	Operační program
OPR	Operační program Rybářství
RAS	Intenzivní recirkulační akvakulturní systémy
RS ČR	Rybářské sdružení České republiky
ŘO	Řídicí orgán
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací

MANAŽERSKÉ SHRUTÍ

CZE

Závěrečná zpráva projektu Baseline studie Operačního programu Rybářství 2021–2027, realizovaného od června do prosince 2023, obsahuje úvodní kapitolu, popisující předmět řešení a řízení projektu, dále kapitolu metodologie, která obsahuje stručný popis postupu řešení, a to jednak zvolený evaluační přístup a teorii změny a dále popis sběru a analýzy dat. Třetí kapitola obsahuje výsledky a postupy určení baseline hodnot, čtvrtá doporučení pro realizaci evaluace, pátá popis limitů použitých metod. Šestá kapitola poskytuje přehled hlavních závěrů a zjištění, sedmá použitou literaturu a zdroje dat a osmá přílohy: Metodiku hodnocení OP Rybářství, výsledky z realizovaných dotazníkových šetření a použité nástroje sběru dat (dotazníky).

Práce na zakázce začala v květnu 2023 a skončila v prosinci 2023. Na základě analýzy prostředí akvakultury a potřeb vyplývajících z návrhu OP Rybářství, navrhl řešitelský tým sadu ukazatelů, které doplnily existující indikátory OP Rybářství. Nad rámec indikátorů a ukazatelů byly vytvořeny tři kontextové ukazatele, které nejsou vztaženy ke konkrétnímu specifickému cíli a jsou důležité pro vyhodnocení cílů celého OP Rybářství.

Po finalizaci indikátorové soustavy a stanovení metody sběru a analýzy dat byl výzkumným týmem realizován sběr dat pro účely určení baseline hodnot indikátorů, resp. ukazatelů. Za tímto účelem byla provedená rešerše, dotazníkové šetření a neformální rozhovory se stakeholdery. Sebraná data byla vyhodnocena a byly stanoveny baseline hodnoty. Hodnoty jsou obsaženy v dokumentu Indikátorová soustava (XLS), která je přílohou Metodiky.

Následně byla finalizována Metodika hodnocení OP Rybářství, která obsahuje soustavu indikátorů pro hodnocení OP rybářství v rámci evaluace (předpokládaný termín je rok 2029). Metodika je přílohou této zprávy.

Metodika obsahuje analýzu prostředí akvakultury, indikátorovou soustavu, způsob hodnocení indikátorů, nástroje sběru dat (dotazníky) a dokument Indikátorová soustava (XLS), který lze použít pro hodnocení po ukončení OP Rybářství (předpoklad je rok 2029). Metodika obsahuje také indikativní harmonogram realizace evaluace. Pro realizaci evaluace bylo stanoveno několik doporučení (pro uplatnění metodiky, pro realizaci šetření a pro interpretaci zjištění).

ANG

The final report of the project Baseline Study of the Operational Programme Fisheries 2021-2027, implemented from June to December 2023, contains an introductory chapter describing the subject of the project and its management, a methodology chapter containing a brief description of the solution process, namely the chosen evaluation approach and theory of change, and a description of data collection and analysis. The third chapter contains the results and procedures for determining baseline values, the fourth chapter contains recommendations for conducting the evaluation, and the fifth chapter contains a description of the limits of the methods used. The sixth chapter provides an overview of the main conclusions and findings, the seventh the literature and data sources used and

the eighth the annexes: the OP Fisheries evaluation methodology, the results of the implemented questionnaire surveys and the data collection instruments used (questionnaires).

Work on the contract started in May 2023 and ended in December 2023. Based on the analysis of the aquaculture environment and the needs arising from the design of the Fisheries OP, the research team proposed a set of new indicators to complement the already existing Fisheries OP indicators. In addition to these new indicators, three additional contextual indicators were developed that are not related to a specific objective, but are relevant to assess the objectives of the whole Fisheries OP.

After finalizing the indicator system and determining the method of data collection and analysis, the research team conducted data collection to determine the baseline values of both the old and new indicators. For this purpose, a desk research, questionnaire survey and informal interviews with stakeholders were conducted. The data collected was analyzed and baseline values were established. These values are contained in the Indicator System document (XLS), which is an annex to the Methodology document.

Subsequently, the OP Fisheries Evaluation Methodology was finalized. It includes the indicator set for the evaluation of the OP Fisheries in the framework of the evaluation (with an expected completion date is 2029). The methodology is attached to this report.

The methodology includes an analysis of the aquaculture environment, the indicator set, the method for evaluating the indicators, the data collection tools (questionnaires) and the Indicator System document (XLS) that can be used for the evaluation after the end of the Fisheries OP (expected date 2029). The methodology also contains an indicative timetable for the implementation of the evaluation. Several recommendations have been provided for the implementation of the evaluation (for the application of the methodology, for the implementation of the survey and for the interpretation of the findings).

1. ÚVOD

1.1 PŘEDMĚT ŘEŠENÍ

1.1.1 KONTEXT VÝZKUMNÉHO PROJEKTU

Řídící orgán OP Rybářství je povinen na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky, realizovat hodnocení programu, a to včetně hodnocení dopadu OP Rybářství, který má být zhodnocen v roce 2029.

OP Rybářství 2021–2027

Operační program Rybářství je nástrojem čerpání prostředků z Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu (ENRAF) v programovém období 2021–2027 a přispívá především k plnění cílů Společné rybářské politiky, Zelené dohody pro Evropu a Víceletého národního strategického plánu pro akvakulturu.

V České republice je OP Rybářství zaměřen na odvětví sladkovodní akvakultury a jeho hlavním cílem je konkurenceschopná, odolná a udržitelně se rozvíjející akvakultura, což je zároveň hlavní cíl pro oblast akvakultury definovaný v Zelené dohodě a v navazující strategii Evropské komise „Od zemědělce ke spotřebiteli“.

Hlavním cílem návrhu OP Rybářství 2021–2027 je:

- konkurenceschopná, odolná a udržitelně se rozvíjející akvakultura, což je zároveň hlavní cíl pro oblast akvakultury definovaný v Zelené dohodě a v navazující strategii Evropské komise „Od zemědělce ke spotřebiteli“. Jedná se o zajištění udržitelné akvakultury, využitím inovativních a udržitelných postupů;
- podpora zlepšení sledovatelnosti, vytváření kratších dodavatelských řetězců a komunikačních aktivit;
- podpora projektů zaměřených na výzkum a produkci ekologického hospodaření a řas nebo projektů přispívajících ke zlepšování dobrých životních podmínek zvířat;
- podpora vysazování úhoře říčního a udržitelného hospodaření na rybnících prostřednictvím kompenzací za zajišťování mimoprodukčních funkcí;
- podpora aktivit zaměřených na účinné využívání zdrojů nebo obnovitelných zdrojů.

1.1.2 CÍL VÝZKUMNÉHO PROJEKTU

Cílem výzkumného projektu bylo vytvořit metodiku k vyhodnocení dopadů OP Rybářství a s její pomocí realizovat baseline studii, která se stala základem pro vyhodnocení dopadu programu.

Navržené hodnocení se zaměřilo na následující oblasti:

■ **Priorita 1 Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování vodních biologických zdrojů**

1. Kontrola rybolovu a vynucování předpisů:
 - Spolehlivost a dostupnost údajů pro rozhodování založeného na znalostech
2. Ochrana a obnova vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů:
 - Úspěšnost reintrodukce ohrožených druhů ryb
 - Stav a rozmanitost rybích populací a jejich prostředí (bude-li vyhodnotitelné)
 - Kvalita vodních ekosystémů, např. měření úrovně znečištění, eutrofizace nebo změn v biodiverzitě (bude-li vyhodnotitelné)

■ **Priorita 2 Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii**

1. Udržitelná akvakultura a zpracování produktů rybolovu:
 - Inovace v akvakultuře a zpracování rybích produktů
 - Investice do udržitelných akvakulturních systémů
 - Množství a hodnota vyrobených a zpracovaných rybích produktů
2. Propagace a uvádění na trh:
 - Efektivita propagačních kampaní na podporu konzumace rybích produktů
 - Zpracování a přidaná hodnota rybích produktů před jejich uváděním na trh
 - Zapojení organizací producentů a distribučních řetězců

Navržená Metodika zohlednila *Metodický pokyn pro oblast indikátorů, evaluací a publicity v programovém období 2021–2027*, který byl zpracován Národním orgánem pro koordinaci Ministerstva pro místní rozvoj ČR (dále jen „MMR-NOK“) ve spolupráci s partnery implementační struktury jako součást Jednotného národního rámce pravidel a postupů v rámci fondů EU.

Pro účely tvorby metodiky je rozlišováno mezi „indikátory“, které byly navrženy MZe, a „ukazateli“, které byly navrženy nad rámec indikátorů MZe.

Následující tabulka obsahuje hodnocení cílů OP Rybářství, problémy, na které se tyto cíle zaměřují, a aktivity, které mají vést k řešení daných problémů.

Priorita	Specifický cíl	Dílčí cíl	Identifikovaný problém	Podporované aktivity zaměřené na dosažení cílů
Priorita: 1. Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování vodních biologických zdrojů	Specifický cíl 1.4. Podpora účinné kontroly rybolovu a vynucování, včetně boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, jakož i spolehlivých údajů pro rozhodování založené na znalostech	1.4.1 Shromažďování údajů	Současný sběr dat o akvakultuře v ČR je značně neucelený, nekomplexní a roztržitý co do způsobu sběru dat i institucí data shromažďujících. To způsobuje podnikům akvakultury výrazné komplikace a dodatečné administrativní nároky. Nedostatek socioekonomických údajů je limitující zejména pro tvorbu politik a strategií na národní i evropské úrovni.	Aktivity vedoucí k zefektivnění systému sběru dat: sběr dat, vývoj nástrojů pro elektronický sběr dat, aktivity zaměřené na zdokonalení a poskytování vědeckých poznatků a zpracování odborných studií v oblasti akvakultury.
		1.4.2 Sledovatelnost produktů	Vzhledem ke skutečnosti, že ČR není přímořským státem, je pro kontrolní orgány v případě dovozu mořských ryb obtížná správná identifikace druhu ryby. Inspektor se musí spoléhat na doprovodnou dokumentaci. Dalším problémem jsou nedostatky v označování produktů v souladu s nařízením (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací spotřebitelům. Jedná se např. o označování v národním jazyce, absence výživových údajů nebo údajů o zemi nebo místě původu. Absence těchto údajů tvoří většinu zjištění kontrolních orgánů.	Podpora inspektorům dozorových orgánů: tvorba informačních materiálů, odborná školení pro inspektory dozorových orgánů, informování o náležitostech řádného označování produktů rybolovu a akvakultury ve spojitosti se sledovatelností produktů.
	Specifický cíl 1.6. Přispívání k ochraně a obnově vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů	1.6.1 Vysazování úhoře říčního	Kvůli existenci příčných překážek na řekách (jezy, přehrady a zejména malé vodní elektrárny), výrazně omezujících, nebo zcela znemožňujících protiproudou migraci úhoře, se již tři čtvrtě století odlovují na vhodných místech mořského pobřeží mladí úhoři a jsou transportováni a vysazováni do vnitrozemských vod v Evropě. S ohledem na celkové výrazné snížení početnosti úhoře je tato aktivita významná pro udržení populace. Značný podíl populace úhořů, vysazené do sladkých vnitrozemských vod, je však odlovován (komerčně i na udici) a zraňován, nebo určitá část zahyne při poproudové migraci do moře v turbínách vodních elektráren, jejichž výskyt je v ČR poměrně vysoký. Na základě pravidelného vyhodnocování <i>Plánů managementu úhoře říčního</i> bylo zjištěno, že v letech 2016-2017 byla celková migrační úspěšnost v povodí řeky Labe na úrovni 1,3 % a v povodí řeky Odry 57 %.	Vysazování úhoře do vnitrozemských vod.
Priorita: 2. Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii	Specifický cíl 2.1. Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné	2.1.1 Inovace	Podniky akvakultury nejsou dostatečně inovované (pokročilé v rámci technologií a know-how) v oblastech technických, vědeckých a organizačních znalostí. Mají být více ekonomicky efektivní, mají mít snížený dopad na životní prostředí, mají být více digitalizované a udržitelné.	Rozvoj technických, vědeckých nebo organizačních znalostí a inovace zaměřené na zkoumání technické nebo ekonomické proveditelnosti inovativních produktů nebo procesů, včetně technologií, výrobků či metod v oblasti akvakultury; navázání a budování partnerství s dalšími zeměmi v odvětví rybářství.
		2.1.2 Investice do akvakultury	Údržba rybníků vyžaduje dodatečné náklady, přičemž pravidelné odstraňování sedimentů patří mezi ty nejnákladnější. Zvýšení produkce ryb v rybnících v ČR není bez změny technologie chovu (intenzifikace produkce) možné. Z důvodu ochrany přírody však není intenzifikace žádoucí. Z důvodu přijatých právních norem v oblasti životního prostředí dochází k omezení hospodářské činnosti v rybnících a ke snížení intenzity produkce.	Výstavba nebo modernizace rybochovných zařízení a vybavení s extenzivním nebo polointenzivním chovem, odbahňování rybníků, investice na optimalizaci využívání vody a využití alternativních krmiv (např. zadržování dešťové a užitkové vody) a opatření za účelem ochrany před suchem. Investice pro zajištění udržitelné akvakultury, environmentálně šetrné (zelené) investice, investice podporující diverzifikaci příjmů akvakultury, podpora inovativních investic, investice zaměřené na digitalizaci produkce nebo procesů, podpora nových chovatelů.
		2.1.3 Investice do intenzivních	Technologie RAS jsou investičně a technologicky velmi náročné. Rovněž vyžadují kvalitní obsluhu, mají vyšší provozní náklady a jsou málo rentabilní. Provoz RAS je také spojen s mnoha riziky. Z těchto důvodů je rozvoj RAS v ČR pozvolný a	Poskytování finanční podpory podnikům, investice do pořízení a modernizace vybavení, technologií a inovací.

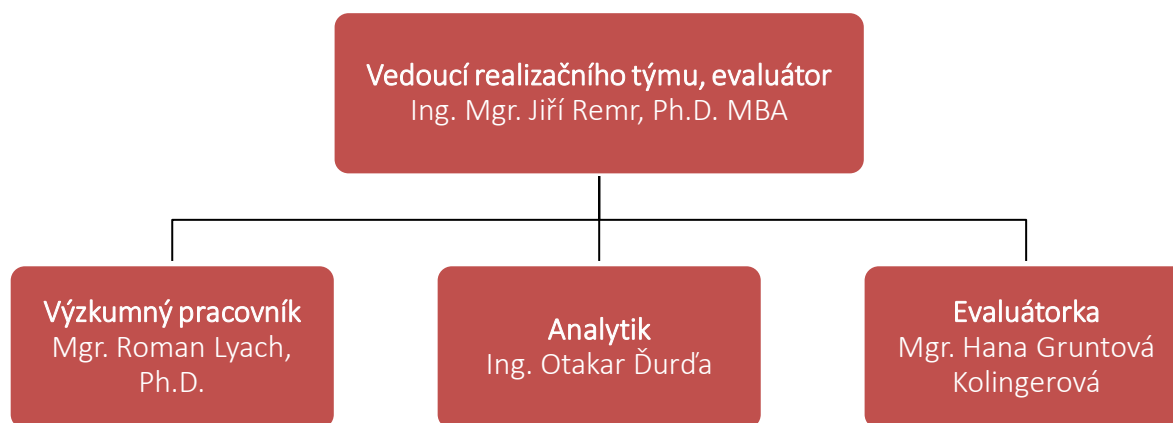
	akvakulturních systémů	významné rozšíření těchto technologií lze očekávat v delším časovém horizontu. Podniky zaměřené na RAS obtížně dosahují úspor z rozsahu, neboť jejich celková produkce je, v porovnání s tradičními malými a středními podniky, velice nízká. Know-how technologie a s tím spojená produkční kapacita se teprve vytváří.	
	2.1.4 Kompenzace	Rybníkářství je výrazně ovlivňováno výkyvy klimatických podmínek. Využívání rybníků k regulaci povodňových stavů a retenci srážkových vod negativně zasahuje do ekonomiky rybářských podniků. Z nedostatku vody pak dochází z produkčního hlediska k zhoršení podmínek k chovu ryb a tím ke snižování jejich produkce.	Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků, umožnění kompenzace ekonomické ztráty podniků akvakultury, které vznikly na základě plnění celospolečenských služeb a cílů v oblasti klimatu a životního prostředí; podpora zachování konkurenceschopnosti, odolnosti odvětví, posílení biodiverzity a snížení dopadů změny klimatu.
Specifický cíl 2.2. Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů	2.2.1 Propagační kampaně	Spotřeba ryb v ČR se v čase příliš nemění a je velmi nízká. Spotřebitelé při svém nákupním chování kladou vyšší důraz na cenu a nižší důraz na kvalitu. Propagace konzumace sladkovodních ryb v ČR je nedostatečná.	Komunikační aktivity zaměřené na informování o kvalitě a prospěšnosti konzumace rybního masa (včetně produktů organické akvakultury a produktů s chráněným označením původu) a environmentálních přínosech akvakultury. Prezentace produktů a odvětví akvakultury na veletrzích a výstavách. Vydávání osvětových i odborných publikací, pořádání seminářů a konferencí. Podpora propagace prostřednictvím sociálních sítí, modernizace webových stránek.
	2.2.2 Zpracování produktů	Zpracovny ryb jsou primárně stavěny na zpracování kapra a rybníčních druhů ryb. Zpracování lososovitých ryb vyžaduje odlišnou technologii (specializované linky), kterou ovšem tuzemské zpracovny zpravidla také disponují.	Činnosti zaměřené na zvýšení podílu i sortimentu zpracovaných ryb s vyšší přidanou hodnotou (včetně produktů ekologické akvakultury). Investice do výstavby, modernizace, technologického rozvoje a inovací zpracovatelských kapacit včetně šetrných obalových technologií. Environmentálně šetrné (zelené) investice a investice do digitalizace zpracovatelských činností.
	2.2.3 Organizace producentů	Prozatím není v ČR zřízena žádná organizace producentů. Zároveň neexistuje žádná oficiální organizace producentů, která by spojovala všechny produkční podniky v akvakultuře. Hlavním důvodem je nezáměr producentů, kteří stále ještě věří vlastním schopnostem při obchodování s vlastní produkcí.	Podpora zakládání organizací producentů.
	2.2.4 Opatření pro neočekávané události	Krise způsobená výskytem onemocnění COVID-19 ukázala zranitelnost společnosti vůči náhlým výkyvům prostředí, ve kterém žije a na kterém je závislá, a potřebu prevence a budování odolnosti vůči budoucím krizím. Sektor akvakultury, stejně jako ostatní odvětví, byl negativně ovlivněn opatřeními, která byla zavedena v ČR a v ostatních zemích EU. Ztráty byly zaznamenány zejména v oblasti vývozu živých ryb do sousedních zemí. Ačkoli žádný významný producent neukončil svou činnost přímo na základě koronavirové krize, nelze predikovat, zda budou negativní dopady pokračovat i v budoucnu.	Poskytnutí náhrad za škody spojené s krizemi v oblasti veřejného zdraví nebo životního prostředí. Kompenzace škod (ušlý příjem nebo dodatečné náklady). Kompenzace uznaným organizacím producentů a sdružením organizací producentů, které skladují produkty rybolovu a akvakultury.

1.2 ŘÍZENÍ PROJEKTU

1.2.1 PROJEKTOVÝ TÝM

Na řešení projektu pracoval odborný tým, který se skládal ze čtyř členů, jejichž profily jsou uvedeny níže.

Obrázek 1: Složení realizačního týmu

Členové řešitelského týmu mají velké zkušenosti se systematickou spoluprací na různých projektech.

Ing. Mgr. Jiří Remr, Ph.D. MBA

Sociolog – metodolog; specializuje se na provádění a koordinaci výzkumných a evaluačních šetření, je odborníkem na realizaci meta-evaluací a vývoj metodik včetně inovativních evaluačních a výzkumných postupů. Má dlouholetou zkušenost s vedením kvalitativních i kvantitativních šetření jak z pozice vedoucího týmu, tak také experta (člena týmu). Jiří Remr má mnohaleté (více než dvacetileté) zkušenosti s realizací výzkumných a evaluačních projektů řízených či koordinovaných veřejnou správou. V rámci více než 900 výzkumných a evaluačních šetření, které vedl nebo na kterých aktivně participoval, opakovaně aplikoval participativní přístupy a metody zapojování veřejnosti.

Jiří Remr absolvoval postgraduální studium na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze. Zpracováním evaluací se zabývá již od roku 1992. Je členem České evaluační společnosti, z.s. a členem dalších profesních organizací (mj. Americké evaluační asociace a Evropské evaluační společnosti). V současné době je ředitelem INESANu; působí rovněž jako odborný asistent na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze. V neposlední řadě vykonává hodnotitelskou činnost jako externí evaluátor.

Role v řešitelském týmu: Vedoucí realizačního týmu, evaluátor

- celková koordinace a řízení projektu a výzkumného týmu,
- zajišťování projektového managementu,
- odpovědnost za celkové plnění úkolů a činností jednotlivých členů týmu,
- design evaluačního výzkumu (kvantitativní a kvalitativní), koncepce metodiky a base-line šetření,
- navržení způsobu sběru dat a vyhodnocení navržených indikátorů,

- návrh instrumentů pro sběr dat a zajištění terénního šetření,
- formulace doporučení,
- realizace base-line šetření,
- dohled nad kvalitou a odbornou úrovní výstupů.

Mgr. Roman Lyach, Ph.D.

Role v řešitelském týmu: Výzkumný pracovník

Roman Lyach je expertem na výzkum v oblasti rybářství. V projektu garantuje expertízu na rybářství, akvakulturu a rybožravé predátory. V posledních pěti letech se specializoval na následující výzkumná témata:

- potravní ekologie rybožravých predátorů (vydra, kormorán),
- socio-ekologická analýza rekreačního rybolovu v ČR a globálně,
- ekologie a ochrana vodních ekosystémů a rybích společenstev,
- analýza chování ryb pomocí telemetrie,
- terénní analýza chování ryb pomocí elektro-lovu a síťového odlovu,
- postoje veřejnosti k environmentálním tématům (dopravní chování, topení v domácnostech, šetření s vodou a užívání přečištěné vody, úpravy zahrad a pozemků v boji proti suchu),
- vedení a mentoring mladých vědců a evaluátorů (22–30 let věku).

Působil také na IGB-Leibniz Institute of Freshwater Ecology and Inland Fisheries v týmu prof. Roberta Arlinghause. Je členem IUCN Otter Specialist Group, IUCN Species Survival Commission, InFish research network a IWISH for Fish research network. Je editorem mezinárodního vědeckého časopisu "Aquaculture, Fish, and Fisheries" (indexed in Scopus).

Vykonávané činnosti:

- příprava vstupní zprávy, zpracování stakeholder analysis,
- analýza a posouzení prostředí aktuálního prostředí odvětví akvakultury s ohledem na nastavené cíle programu,
- navržení kritérií a indikátorů z oblasti akvakultury,
- zpracování a analýza dat,
- příprava závěrečné zprávy,
- identifikace hlavních zjištění,
- formulace závěrů a doporučení.

Ing. Otakar Ďurďa

Role v řešitelském týmu: Analytik

Specializuje se na pokročilou statistickou analýzu dat a tematicky se věnuje regionální politice EU, sociálním tématům a v neposlední řadě se zabývá projekty z oblasti životního prostředí, konkrétně problematice nakládání s odpady. V rámci vybraných projektů měl na starosti ekonomickou analýzu a vyhodnocení hospodárnosti. Studoval hospodářskou politiku a správu se zaměřením na oblast daní a financí na Vysoké škole ekonomické v Praze.

Vykonávané činnosti:

- participace na přípravě vstupní zprávy,
- navržení kritérií a indikátorů z ekonomické oblasti,
- zpracování a analýza a interpretace kvantitativních dat, ekonometrická analýza,
- participace na návrhu designu evaluace a kvantitativního výzkumu,
- participace na přípravě závěrečné zprávy,
- participace na formulaci závěrů a doporučení.

Mgr. Hana Gruntová Kolingerová

Role v řešitelském týmu: evaluátor

Specializuje se na evaluační výzkum, v minulosti realizovala zakázky zaměřené na sociální oblast pro MPSV a další subjekty. Má zkušenosti s kvantitativní i kvalitativní metodologií a realizací kvalitativních rozhovorů.

Vykonávané činnosti:

- participace na přípravě vstupní zprávy,
- participace na navržení kritérií a indikátorů – metodologické hledisko,
- návrh kvalitativní metodologie a nástrojů sběru dat,
- zpracování a analýza a interpretace kvalitativních dat,
- participace na návrhu designu evaluace,
- participace na přípravě závěrečné zprávy.

1.2.2 DODRŽOVÁNÍ ETICKÝCH PRINCIPŮ V PRŮBĚHU REALIZACE PROJEKTU

Při realizaci zakázky bylo postupováno v souladu s Etickým kodexem evaluátora (www.czecheval.cz). INESAN se při své evaluační činnosti dále řídí Formálními standardy provádění evaluací (www.czecheval.cz) a z titulu členství v AAPOR (*American Association for Public Opinion Research*) také kodexem této asociace.

2. METODOLOGIE

2.1 EVALUAČNÍ PŘÍSTUP

2.1.1 RÁMCOVÁ METODA

Z hlediska volby evaluačních metod byla jako vhodná metoda vyhodnocena **teoreticky vedená dopadová evaluace** (*Theory-based impact evaluation*, TBIE), která je založena na hodnocení intervenční logiky neboli teorii změny, identifikaci mechanismu změny a zodpovězení otázky „proč“ a „jak“ intervence funguje.

Teorií vedená evaluace dopadů představuje typ designu, který ověřuje dopad projektu systematickým zkoumáním předpokladů, na kterých je postavena intervenční logika projektu teorie změny. Ověřuje tedy, zda a za jakých podmínek platí, že realizované aktivity a jejich výstupy skutečně přinášejí předpokládané okamžité dopady, zda a za jakých vedou k dlouhodobějším a žádoucím dopadům. Pokud lze potvrdit, že logika projektu je funkční, lze konstatovat příspěvek projektu dopadům a blíže usuzovat na jeho míru. Realizace programu zde byla chápána jako proces, kterým se za podmínek stanovených programem a za působení vnějšího prostředí stávají výstupy, přínosy a dopady.

Limitem metody TBIE je však obtížně vyčíslitelná míra dopadu (oproti kontrafaktuální dopadové evaluaci). Vzhledem k tomu, že kontrafaktuální dopadovou evaluaci nebylo možné vzhledem k chybějící skupině nepodpořených žadatelů realizovat, a vzhledem k výše uvedeným skutečnostem, byla teoreticky vedená dopadová evaluace vhodnou volbou. Zvolená metoda umožňuje využít navrženou metodiku k realizaci hodnocení na počátku programového období, resp. před intervencí (base-line šetření) a následně také po intervenci po skončení programu (předpoklad je rok 2029). Při použití metody TBIE byl nejprve identifikován teoretický rámec, který popisuje předpokládané vztahy mezi intervencí, jejími mechanismy a očekávanými výsledky.

2.1.2 TEORIE ZMĚNY OP RYBÁŘSTVÍ

Na základě analýzy projektových dokumentů byla vypracována teorie změny.

Tabulka 1: Teorie změny OP Rybářství

Situační analýza	Příčiny problému	Výběr pro řešení	Očekávaná změna	Aktivity	Výstupy	Výsledky
Priorita 1 Podpora udržitelného rybolovu a obnova a zachování vodních biologických zdrojů						
Specifický cíl 1.4. Podpora účinné kontroly rybolovu a vynucování, včetně boje proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, jakož i spolehlivých údajů pro rozhodování založené na znalostech						
1.4.1 Shromažďování údajů						
Podniky v akvakultuře mají v oblasti vykazování výrazné komplikace a dodatečné administrativní nároky. Nedostatek socioekonomických údajů je limitující zejména pro tvorbu politik a strategií na národní i evropské úrovni.	Roztříštěnost a neucelenost způsobu sběru dat o akvakultuře (různé způsoby, různé instituce). Elektronický portál sbírající data z akvakultury (Akvanavigator.cz) má prozatím omezený dosah. Podílí se na sběru povinných ukazatelů akvakultury ČR pro potřeby Nařízení EU 2017/1004 a Prováděcí rozhodnutí komise EU 2016/1251, což je pouze část údajů sbíraných v ČR o akvakultuře v ČR. Data ohledně produkce, finančních toků a environmentálních ukazatelů se musejí posílat zpravidla jednou ročně, a to různým subjektům (MZe, krajský úřad, ČIŽP apod.) různým způsobem (elektronicky či ručně), což je časově a koordinačně náročné.	✓	Zvýšení efektivity poskytování a shromažďování dat. Zajištění personálních kapacit v oblasti datového managementu. Zvýšení množství poskytnutých dat.	Aktivity vedoucí k zefektivnění systému sběru dat: sběr dat, vývoj nástrojů pro elektronický sběr dat, aktivity zaměřené na zdokonalení a poskytování vědeckých poznatků a zpracování odborných studií v oblasti akvakultury. Projekty zaměřené na další rozvoj jednotného elektronického nástroje a vývoj webového portálu umožní sjednotit sběr ostatních statistických údajů o akvakultuře a digitalizovat v co největší míře všechny relevantní procesy.	CR 19 CR 21 CO 01	
1.4.2 Sledovatelnost produktů						
V rámci ČR existuje systém zajišťující lepší sledovatelnost produktů akvakultury z ČR i ze zahraničí. Cílem je zlepšení této sledovatelnosti produktů akvakultury z ČR i ze zahraničí, který by umožnil lepší monitoring a kontrolu rybích produktů. V rámci ČR je potřeba pravidelně proškolení personál a inspektory-kontrolory, které má na starosti MZe. Školení se týká např. celonárodních akcí za účelem proškolení inspektorů a kontrolorů SVS (Státní veterinární správa) a SZPI (Státní zemědělská a potravinová inspekce). V oblasti vynucování a kontrol byla na úrovni ČR specifikována mimo jiné potřeba zlepšit systém sledovatelnosti prostřednictvím zvyšování institucionálních kapacit a zlepšení vybavenosti zpracoven ryb, které umožní zajistit spolehlivější sledovatelnost produktů rybolovu a akvakultury.	Nedostatků v označování produktů (označování v národním jazyce, absence výživových údajů) ČR není přímořským státem a nelze proto provádět identifikaci druhu ryb přímo u právě vylovených ryb. Chybí příručka, která by usnadnila identifikaci a posouzení kvality rybiho masa, které je dopraveno na území ČR. Potřeba kontinuálního proškolení inspektorů a kontrolorů především v oblasti identifikace dovážených mořských druhů ryb.	✓ ✓	Zvýšení počtu kontrolorů zaměřených na označování produktů. Zvýšení kompetencí proškolených kontrolorů. Dokončená odborná publikace „Atlas svalovin ryb“, která umožní inspektorům dozorových orgánů lepší druhovou identifikaci ryb. Celkově je cílem vyškolení 100 těchto osob v rámci OPR 2021–2027. Podniky budou mít nová inovativní zařízení na značení, balení, zpracování a monitoring produktů.	Podpora inspektorům dozorových orgánů: tvorba informačních materiálů, odborná školení pro inspektory dozorových orgánů, informování o náležitostech řádného označování produktů rybolovu a akvakultury ve spojitosti se sledovatelností produktů.	CR 15 CR 08 CO 01	

Specifický cíl 1.6. Přispívání k ochraně a obnově vodní biologické rozmanitosti a ekosystémů

1.6.1 Vysazování úhoře říčního

Výrazné snížení populace úhoře.

Podle Plánů managementu úhoře říčního bylo v letech 2016-2017 celková migrační úspěšnost v povodí řeky Labe na úrovni 1,3 % a v povodí řeky Odry 57 %.

Příčné překážky na řekách (jezy, přehradby a zejména malé vodní elektrárny), které výrazně omezují, nebo zcela znemožňují protiproudou migraci úhoře

Odlovování (komerčně i na udici) značného podílu populace úhořů, vysazené do sladkých vnitrozemských vod

Úhyn úhořů při poproudové migraci do moře v turbínách vodních elektráren, jejichž výskyt je v ČR poměrně vysoký

✓

Udržení populace úhoře říčního, zvýšení migrační úspěšnosti na 40 %.

Snížení počtu odlovených úhořů v kg za rok.

Snížení úhynu úhořů při migraci a zvýšení podílu úhořů uniklých do moře.

Odlovování úhoře na vhodných místech mořského pobřeží, jeho transport a vysazování do vnitrozemských vod v Evropě.

Omezení komerčního a rekreačního lovu úhoře.

CR 10

CO 01

RB01

RB02

RB03

RB04

RB05

Priorita 2 Podpora udržitelných akvakulturních činností, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh, čímž se přispívá k potravinovému zabezpečení v Unii

Specifický cíl 2.1. Podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury, zejména posilování konkurenceschopnosti produkce akvakultury při současném zajištění toho, aby tyto činnosti byly dlouhodobě environmentálně udržitelné

2.1.1 Inovace

Inovace se zaměřují na podporu testování a následného transferu inovací do praxe za podmínek blízkých výrobním podmínkám. Inovace budou realizovány vždy ve spolupráci produkčního podniku s výzkumnou organizací.

Podniky akvakultury nejsou dostatečně inovované (pokročilé v rámci technologií a know-how) v oblastech technických, vědeckých a organizačních znalostí. Mají být více ekonomicky efektivní, mají mít snížený dopad na životní prostředí, mají být více digitalizované a udržitelné.

✓

Podnik akvakultury budou více inovované, ekonomicky efektivní, digitalizované, environmentálně šetrné a udržitelné.

Podpora inovací: šetrnosti provozu, zvýšení ekonomické návratnosti investic, digitalizace, pro-environmentálních technologií a udržitelných technologií.

CR 14

CR 13

CO 01

RB06

2.1.2 Investice do akvakultury

Akvakultura je málo inovovaná a odolná vůči environmentálním rizikům a málo digitalizována.

Rybniční akvakultura je v současné době málo odolná vůči klimatické změně a událostem jako je sucho či povodně. Údržba rybníků je složitá a drahá, především při odbahňování. Zde je potřeba výstavba zařízení s lepším využitím vody. Digitalizace provozu zařízení akvakultury je na nízké úrovni a měla by se zvýšit.

✓

Odolnější akvakultura proti hrozbám.

Ekologičtější a šetrnější akvakultura.

Digitalizovaná akvakultura.

Podpora podniků akvakultury pro lepší zvládání hrozeb, ekologičtější provoz a digitalizovaný provoz.

CR 01

CR 02

CR 17

CR 03

CO 01

2.1.3 Investice do intenzivních akvakulturních systémů

Nízká diverzita a objem produkce ryb v RAS.	Produkce ryb v RAS systémech je většinou zaměřena na několik klíčových druhů. Je potřeba rozšíření a navýšení produkce ryb v RAS, tedy vybudovat více podniků či rozšířit stávající podniky. Zvýšení počtu druhů ryb (chovaných v RAS je dalším cílem. Je potřeba další podpora zařízení s šetrným využitím vody, nižší spotřebou energie (pokud je to možné), využitím dešťové a užitkové vody a nižší uhlíkovou stopou. Digitalizace provozu zařízení akvakultury je na nízké úrovni a měla by se zvýšit.	✓	Vyšší produkce ryb v RAS, více chovaných druhů ryb, ekologičtější výroba a vyšší digitalizace.	Podpora podniků akvakultury s cílem produkce více druhů ryb, zvýšení objemu, podpory ekologie a digitalizace.	CR 01 CR 17 CR 02 CR 03 CO 01	
---	---	---	--	---	---	--

2.1.4 Kompenzace

Kompenzace se v české akvakultuře zaměřují na dvě témata – podpora mimoprodukčních funkcí rybníků v krajině a náhrady škod způsobené suchem či povodněmi.	Rybníky v současné době plní mimoprodukční funkce a je nutné tyto mimoprodukční funkce nadále podporovat, ovšem nikoliv za cenu snížení konkurenceschopnosti či výrazného snížení produkce. Kompenzace poskytnou náhrady za ušlý příjem nebo dodatečné náklady spojené se zajišťováním důležitých environmentálních služeb nebo náhrad za škody způsobené vnějšími událostmi.	✓	Kompenzace budou vypláceny za mimoprodukční funkce, škody způsobené suchem a povodněmi. Kompenzace poskytnou náhrady za ušlý příjem nebo dodatečné náklady.	Poskytnutí kompenzací finanční částkou podnikům akvakultury.	CR 10 CO 01	RB07
---	---	---	---	--	----------------	------

Specifický cíl 2.2. Podpora uvádění na trh, kvality a přidané hodnoty produktů rybolovu a akvakultury, jakož i zpracování těchto produktů

2.2.1 Propagační kampaně

V rámci ČR je velice nízká spotřeba rybiho masa (především toho ze sladkovodních ryb) v porovnání se zbytkem EU i světa. Propagační kampaně se týkají především aktivit souvisejících s propagací udržitelné akvakultury a zejména informovaností spotřebitelů o přínosech konzumace rybiho masa a výrobků z ryb.	Informovanost Čechů o benefitech konzumace sladkovodních ryb je sice poměrně vysoká, nicméně bariérou pro vyšší konzumaci je jednak vysoká cena ryb, negativně vnímaný zápach a také preference mořských ryb oproti domácím sladkovodním. Kampaně zaměřené na zvýšení konzumace jsou ovlivněny řadou externích vlivů.	✓	Vyšší informovanost o prospěšnosti konzumace sladkovodních ryb a environmentálních přínosech akvakultury.	Podpora podniků akvakultury v reklamních aktivitách (pořádání a účast na veletrzích a výstavách, vydávání publikací, pořádání seminářů a konferencí, podpora propagace prostřednictvím sociálních sítí, tvorba webových stránek. Komunikační kampaň zaměřená na zvýšení informovanosti o prospěšnosti rybiho masa a informovanosti o environmentálních přínosech akvakultury	CR 16 CO 01	RB08 RB09 RB10 RB11 RB12
---	---	---	---	--	----------------	--------------------------------------

2.2.2 Zpracování produktů

Podíl zpracovaných ryb na trhu je stabilní okolo 10 % celkové produkce. Toto číslo by bylo vhodné navýšit právě díky podpoře OPR. Využití ekologické produkce v odvětví akvakultury je teoreticky žádoucí, je ovšem výrazně problematické vzhledem k nutnosti využití hormonální stimulace, kterou ekologická produkce nedovoluje.

Jen 17 významnějších provozoven je napojeno na sladkovodní akvakulturu. Jedná se především o polotovary na úrovni půlek, filetů a steaků. U zpracovených ryb napojených na chovatele prakticky chybí kapacity na lahůdkářskou výrobu (saláty, polévky, paštiky, rauty apod.).

Podíl zpracovaných ryb na celkovém objemu prodaných ryb se zvýší, především u sladkovodních druhů ryb. Bude více kapacit na lahůdkářskou výrobu. Podniky budou více ekologické a šetrné.

Aktivita cílí na činnosti zaměřené na zvýšení podílu i sortimentu zpracovaných ryb s vyšší přidanou hodnotou, výstavby, modernizace, technologického rozvoje a inovací zpracovatelských kapacit včetně šetrných obalových technologií a digitalizaci zpracovatelských činností.

CR 01
CR 17
CO 01

2.2.3 Organizace producentů

V ČR prozatím neexistuje žádná uznaná organizace producentů, která by spojovala produkční podniky v akvakultuře.

Hlavním důvodem, proč neexistuje organizace producentů, je nezáměr producentů, kteří stále ještě více věří vlastním schopnostem při obchodování s vlastní produkcí. V současné době rybářské podniky v ČR pro prodej své produkce jako prostředníků odbytovou organizaci nevyužívají.

Existující organizace producentů za účelem zlepšení odbytu produkce podniků akvakultury.

K podporovaným aktivitám patří vytváření organizací producentů a sdružení organizací producentů nebo mezioborových organizací, přípravy a provádění plánů produkce a plánů uvádění produktů, činnosti vedoucí k zefektivnění organizace, plánování a uvádění produkce akvakultury na trh a aktivity zajišťující rovnováhu nabídky a poptávky na trhu.

CR 03
CR 16
CO 01

2.2.4 Opatření pro neočekávané události

Epidemie COVID-19 a následné uzavření podniků mělo výrazně negativní dopad na odbyt ryb produkovaných v akvakultuře v ČR. Tyto ztráty byly v období 2014-2020 hrazeny. V současné době není vytvořena dostatečně zacílená pomoc podnikům v akvakultuře v případě neočekávané události. Je to z důvodu, že rybáři preferují vložit finanční prostředky do ostatních typů aktivit, které jsou součástí OP.

V souvislosti s uzavřením restaurací, školních jídelen a dalších občerstvovacích zařízení v ČR a sousedních zemí došlo k problémům s odbytem ryb, které již byly vyloveny z rybníků a připraveny na sádkách k prodeji. Nově zavedené kontroly na hranicích zapříčinily zpomalení nebo zrušení transportu živých ryb, které buď v malé míře uhynuly, nebo byly většinou vráceny na sádky. Významná část dodávek byla zcela zrušena z důvodu uzavření provozoven odběratelů. Rybářům se následně podařilo částečně ryby prodat za nižší prodejní cenu, nicméně většina vylovené produkce byla vrácena do rybníků.

Připravené náhrady za škody spojené s krizemi v oblasti veřejného zdraví nebo životního prostředí. Jde především o kompenzace škod (ušlý příjem nebo dodatečné náklady) u neočekávaných událostí jako byla epidemie COVID-19, kdy musely podniky v akvakultuře omezit provoz a produkci.

Cílem aktivit je poskytnutí náhrad za škody spojené s krizemi v oblasti veřejného zdraví nebo životního prostředí.

Zdroj: MZe, INESAN, 2023

2.2 POSTUP ŘEŠENÍ

Následující tabulka obsahuje postup tvorby Metodiky.

Tabulka 2: Postup tvorby Metodiky

Výstup	Hlavní činnosti	Dílčí činnosti
Návrh metodiky	Konceptuální rámec	Konceptualizace, vytyčení pojmů a rozsahu předmětu šetření, navržení pracovních schémat, struktury a podoby výstupů.
	Identifikace cílů programu	Identifikace hlavních a dílčích cílů a priorit programu; operacionalizace a rozklad cílů na měřitelné části.
	Rešerše a analýza dokumentů	Analýza dokumentů zaměřených na dosavadních způsobů hodnocení programu; analýza dalších relevantních dokumentů; identifikace relevantních kritérií, způsobů a indikátorů; analýza existujících výstupových a výsledkových indikátorů.
	Zpracování teorie změny	Identifikace intervenční logiky, vstupů, aktivit a očekávaných výstupů a jejich provázanosti, provázanost cílů s dopady.
	Konzultace s Objednatel	Informační setkání zaměřené na zjištění zkušeností a potřeb Objednatele hlediska již nastavených způsobů hodnocení.
	Stanovení kritérií, indikátorů, standardů a limitů hodnocení	Stanovení kritérií, na jejichž základě bude program hodnocen (např. ekonomické, environmentální, sociální a technologické faktory); navržení kvantitativních nebo kvalitativních indikátorů pro každé kritérium, které umožní měřit pokrok a dosažení cílů; přiřazení váhy jednotlivým kritériím na základě jejich důležitosti pro dosažení hlavních cílů programu (např. ekonomická udržitelnost může mít vyšší váhu než sociální dopad); určení standardů, které definují minimální požadavky na každé kritérium (hodnocení výsledku jako ne/úspěchu); definice očekávaných výsledků/dopadů, a to na úrovni všech specifických cílů / priorit / Operačního programu Rybářství.
	Navržení metod sběru dat	Navržení postupů pro sběr a analýzu potřebných dat a informací pro vyhodnocení navržených indikátorů: identifikace zdrojů, povahy dat a možností jejich zajištění; navržení postupů pro analýzu dat; identifikace zpracovatele evaluace.
	Finalizace metodiky	Vypracování detailního postupu pro hodnocení očekávaných výsledků/dopadů OP Rybářství na úrovni všech specifických cílů / priorit / Operačního programu Rybářství; definice rolí a odpovědností různých účastníků hodnocení, včetně identifikace hlavních zúčastněných stran a jejich zapojení; navržení indikativního harmonogramu hodnocení výsledků/dopadů; popis limitů použití navrhovaných metod a doporučení na interpretaci výsledků hodnocení; navržení postupu vyhodnocování existujících výstupových a výsledkových indikátorů.
Base-line šetření	Sběr dat	Sběr dat s cílem zjistit vstupní hodnoty pro budoucí dopadovou evaluaci.
	Analýza dat	Provedení kvantitativní a kvalitativní analýzy sebraných dat.
	Finalizace šetření	Vypracování zprávy prezentující výsledky ze šetření, vypracování analýzy a posouzení aktuálního prostředí odvětví akvakultury s ohledem na nastavené cíle programu.

Práce na zakázce začala v květnu 2023 a skončila v prosinci 2023. Řešitelský tým za INESAN nejprve vytvořil vstupní zprávu, kde především navrhl harmonogram průběhu zakázky a vyznačil všechny klíčové body, které bude řešit závěrečná zpráva a samotná metodika evaluace OP Rybářství. Tato zpráva byla schválena zadavatelem, což umožnilo přejít k tvorbě samotné závěrečné zprávy. V rámci té

výzkumný tým nejprve vypracoval současný stav poznání a analýzu současného stavu akvakultury v ČR, a to včetně identifikace cílů OP Rybářství a baseline hodnot, na kterých se celá evaluace zakládá.

Následně na základě analýzy situace akvakultury a potřeb vyplývajících z návrhu OP Rybářství, navrhl řešitelský tým první sadu nových ukazatelů, které doplnily existující indikátory OP Rybářství. Nad rámec indikátorů a ukazatelů byly vytvořeny tři kontextové ukazatele, které nejsou vztaženy ke konkrétnímu specifickému cíli, ale jsou důležité pro vyhodnocení cílů celého OP Rybářství. Navržené indikátory byly z větší části dostačující pro stanovení splnění cíle OP Rybářství, pouze u cíle 1.6, tedy ochrany úhoře, by bylo složité zjistit, zda byl splněn cíl, a to z důvodu absence dat. Nově navržené ukazatele byly diskutovány v rámci několika online setkání se zástupci MZe, kdy se obě strany postupně shodly na konečné verzi znění indikátorů a ukazatelů.

Jako součást metodiky evaluace OP Rybářství vytvořil výzkumný tým sadu karet indikátorů a ukazatelů, které přehledně informují o indikátorech a ukazatelích, které by měly být předmětem hodnocení v rámci evaluace v roce 2029.

Po finalizaci indikátorové soustavy byl výzkumným týmem realizován sběr dat pro účely určení baseline hodnot indikátorů, resp. ukazatelů. Za tímto účelem byla provedená rešerše, dotazníkové šetření a neformální rozhovory se stakeholdery. Průběh šetření je popsán v následujících kapitole.

Sebraná data tým vyhodnotil a určil baseline hodnoty. Současně byla finalizována metoda určení dosažené hodnoty a postupy analýzy dat pro hodnocení splnění cílů a dopadu OP Rybářství v roce 2029.

Pro účely sběru dat mezi podniky akvakultury podpořenými v rámci OP Rybářství byla následně připravena nová verze obsahující položky potřebné pro vyhodnocení patřičných indikátorů.

2.3 SBĚR DAT

Za účelem tvorby metodiky a zajištění baseline hodnot byly použity následující metody sběru dat:

- desk research,
- polostrukturované rozhovory,
- dotazníkové šetření.

2.3.1 DESK RESEARCH

Desk research byl hlavní metodou využitou při tvorbě metodiky.

K analýze byly využity následující dokumenty:

- Operační program Rybářství 2021–2027
- Pravidla pro žadatele a příjemce z OP Rybářství 2021–2027 jednotlivých aktivit
- Víceletý národní strategický plán akvakulturu pro léta 2021 až 2030
- Evropské právní akty
- Harmonogram výzev
- Formuláře žádostí, monitorovacích zpráv apod.
- Výstupní sestavy z MS2014+ (IS SZIF)

- Zápisy z MV OP Rybářství, jednání přezkumných komisí, odborných skupin, pracovních skupin na úrovni ŘO OP Rybářství atd.
- Seznam projektů schválených ke spolufinancování z OP Rybářství
- Marketingová studie odvětví akvakultury
- Seznam indikátorů OP Rybářství 2021–2027
- Metodický pokyn pro oblast indikátorů, evaluací a publicity v programovém období 2021–2027
- Evaluační plán OP Rybářství 2021–2027
- Absorpční kapacita a nastavení rámce pro monitoring a hodnocení
- Finanční nástroje předběžné posouzení
- Analýza a doporučení pro využívání zjednodušených metod vykazování

Za účelem získání dat byly osloveny příslušné subjekty, a to MZe, ÚZEI, ČRS, MRS, ČSÚ a RSČR, s nimiž byly vedeny neformální rozhovory (viz následující kapitola). Většinu dat bylo možné získat přímo od MZe.

Data byla v daných dokumentech vyhledána a uvedena v přehledové tabulce Indikátorová soustava (XLS), která je přílohou Metodiky hodnocení OP rybářství.

2.3.2 NEFORMÁLNÍ ROZHOVORY

K tvorbě metodiky byly využity neformální rozhovory se stakeholdery, zaměřené na získání informací o zkušenostech a potřebách Objednatele s aktuálními způsoby hodnocení programu OP Rybářství a dále o nastavení indikátorové soustavy vzhledem ke specifiku jednotlivých oblastí, dále na způsob hodnocení vybraných indikátorů, resp. ukazatelů, a také na dostupnost dat.

Rozhovory byly vedeny se zástupci následujících subjektů:

- Ministerstvo zemědělství ČR (MZe),
- Český statistický úřad (ČSÚ),
- Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI),
- Český rybářský svaz (ČRS),
- Moravský rybářský svaz (MRS),
- Rybářské sdružení ČR (RS ČR).

Za účelem získání dat byly osloveny příslušné subjekty, s nimiž byly vedeny neformální rozhovory. S každým subjektem bylo v měsících srpen až říjen 2023 realizováno několik emailových komunikací ohledně toho, jaká data jsou k dispozici, jakou mají kvalitu, zda jsou vhodná a použitelná pro účely evaluace, případně zda jsou pro účely zakázky potřebná. Stakeholderi dodali data a vyjádřili své názory a připomínky týkající se využití dat.

S MZe byla v průběhu realizace zakázky vedena kontinuální komunikace zaměřená na diskusi navržených indikátorů, jejich podoby, vhodnosti a měřitelnosti, dále na způsob měření vybraných indikátorů, způsob jejich prezentace v metodice a celkově na obsah a podobu metodiky.

S ÚZEI a ČSÚ byla vedena diskuze především o ukazatelích, týkajících se prodeje ryb, finančních výkazů podniků, mimoprodukčních funkcí rybníků a protikrizových opatření. S ČRS a MRS byla řešena problematika dat týkajících se úlovků a vysazování úhořů.

2.3.3 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Některé baseline hodnoty vybraných indikátorů, resp. ukazatelů bylo potřeba získat terénním výzkumem. Za tímto účelem bylo realizováno dotazníkové šetření. Zdrojem dat pro dotazníkové šetření byly následující typy respondentů:

- podniky akvakultury podpořené v rámci OP Rybářství,
- veřejnost.

Pro dotazníkové šetření byl připraven standardizovaný dotazník, jeden pro podniky akvakultury a druhý pro veřejnost (viz příloha). V případě veřejnosti byl administrován na přelomu září a října 2023 metodou PAPI, což je tradiční způsob dotazování, při které tazatel vyplňuje s respondentem vytištěný dotazník. Dotazník byl připojen k šetření obsahujícímu více témat (Omnibus).

V případě podniků akvakultury byl administrován v říjnu 2023 metodou CAWI, což je sběr dat prostřednictvím webového rozhraní, kdy dotazník v elektronické podobě vyplňují jednotliví respondenti samostatně. Dotazník obsahoval úvodní text, který informoval respondenty o účelu.

Následující tabulka obsahuje informace o realizovaných dotazníkových šetřeních.

Tabulka 3: Realizované sběry dat

Šetření	Počet oslovených respondentů	Počet vyplněných dotazníků	Návratnost
PAPI – Veřejnost	2 851	1 296	45 %
CAW – Podniky	395	69	18 %

Zdroj: INESAN, 2023

Data byla nejprve vyčištěna, odstraněny byly nedostatečně vyplněné dotazníky. V případě veřejnosti byly analyzovány všechny vyplněné dotazníky získané od 1 296 respondentů. V případě podniků bylo z celkového počtu 154 započatých dotazníků zařazeno k analýze 69 dotazníků.

Míra návratnosti

Míra návratnosti (*response rate* – RR) byla v rámci provedeného výzkumného šetření kalkulována v souladu se standardem AAPOR-5 dle následujícího vzorce:

$$\frac{n}{F} = RR$$

n = počet respondentů, s nimiž byl dotazník vyplněn (včetně případů, kdy byl vyplněn jen částečně)
F = celkový počet oslovených jednotlivců, kteří vyhovující vymezení základní populace.

Míra návratnosti v případě šetření mezi veřejnostmi činila 45 %.

Míra návratnosti v případě šetření mezi podniky akvakultury podpořené v rámci OP Rybářství činila 18 %.

Analýza

Data byla vyhodnocena kvantitativními statistickými metodami pomocí statistického SW IBM SPSS Statistics. Použita byla jednorozměrná analýzy dat, zjišťovány byly četnosti u nominálních proměnných a charakteristiky polohy (zejména střední hodnoty) u ordinálních proměnných. Pro výpočet vybraných indikátorů byly konstruovány indexy (škály) vycházející z relevantních ordinálních proměnných a souhrnné sumární indexy konstruované z kardinálních proměnných.

Průměry (průměrná hodnocení) uváděné ve zprávě jsou průměry aritmetické.

Struktura vzorku

Struktura vzorku podniků akvakultury podpořených v rámci OP Rybářství je podrobně prezentována v příloze 8.5.

Struktura vzorku veřejnosti je podrobně prezentována v příloze 8.4.

3. VÝSLEDKY – URČENÍ BASELINE HODNOTY

3.1 BASELINE HODNOTY ZAJIŠTĚNÉ POUZE REŠERŠÍ

Baseline hodnota části indikátorů, resp. ukazatelů byla zajištěna rešerší a dále nebylo potřeba uplatnit analytické nástroje. Jedná se o následující indikátory:

- CO 01,
- CR 01, CR 02, CR 03, CR 08, CR 10, CR 13, CR 14, CR 15, CR 16, CR 17, CR 19, CR 21,
- RB01, RB02, RB03, RB04, RB05, RB06, RB08, RB09, RB12;
- RK 01.

Zjištěné hodnoty jsou uvedeny v souboru Indikátorová soustava (XLS), která je přílohou Metodiky hodnocení OP Rybářství.

3.2 BASELINE HODNOTY URČENÉ POMOCÍ DALŠÍ ANALÝZY

Baseline hodnotu části indikátorů, resp. ukazatelů bylo potřeba určit pomocí vybraného analytického nástroje. Jedná se o následující indikátory:

- RB 06, RB 07, RB 10, RB 11;
- RK 02, RK 03.

Níže je uveden popis způsobu získání baseline hodnoty.

3.2.1 RB 06 – POSTAVENÍ PODNIKŮ NA TRHU

Ukazatel popisuje relativní podíl tržeb za živé ryby a tržeb za prodej výrobků, služeb a zboží v rámci CZ-NACE 47.22 a 46.32 (maloobchod a velkoobchod s masem a masnými výrobky).

Baseline hodnota byla vypočtena následujícím způsobem:

$$PR = \left(\frac{TR}{TM} \right) \times 100 = \left(\frac{1\,241\,000}{28\,948\,000} \right) \times 100 = 4,3 \%$$

TR = tržby za prodej živých ryb (data ÚZEI)

TM = tržby za prodej výrobků, služeb a zboží v segmentu maso a masné výrobky (data ČSÚ)

PR = podíl ryb

Výsledek je bez jednotky a nabývá hodnot 0–100 %. Data byla získána metodou desk research z dokumentu obsahujícího statistická data za oblasti NACE 47.22 a 46.32 od ČSÚ a data od ÚZEI (relativní podíl tržeb za živé ryby).

Velikost trhu, který tvoří podniky v akvakultuře, činí 4,3 % trhu s masem a masnými výrobky (CZ-NACE 47.22 a 46.32).

3.2.2 RB 07 – MIMOPRODUKČNÍ FUNKCE RYBNÍKŮ

U ukazatele RB 07 (Mimoprodukční funkce rybníků) se dosažená hodnota určí jako součet všech mimoprodukčních funkcí všech rybníků podniků podpořených OP Rybářství (jeden rybník může plnit více mimoprodukčních funkcí):

Baseline hodnota byla vypočtena následujícím způsobem:

$$Pf1 + Pf2 + \dots + Pfn = 5232$$

Pf1 = počet funkcí u rybníka 1

Pf2 = počet funkcí u rybníka 2

Pfn = počet funkcí u rybníka n

Pf = počet funkcí u všech rybníků

Jednotkou je (mimoprodukční) funkce. Hodnota může nabývat jednotek či desítek tisíc. Data byla získána metodou desk research z dokumentu Výstupní sestava 08-003 Rybníky (MS) získaných od MZe.

K říjnu 2023 plnily rybníky podniků podpořených v rámci OP Rybářství 5232 mimoprodukčních funkcí.

3.2.3 RB 10 – INFORMOVANOST VEŘEJNOSTI O PROSPĚŠNOSTI RYBÍHO MASA

Ukazatel popisuje míru informovanosti české veřejnosti ohledně prospěšnosti konzumace rybího masa. Míra informovanosti byla měřena pomocí škály nabývajících hodnot 1–10. Data byla získána z dotazníkového šetření (otázka 2, dotazník Veřejnost). Podrobnější výsledky jsou prezentovány v příloze 8.2.

Baseline hodnota byla vypočtena následujícím způsobem:

$$VH = \frac{H1+H2+\dots+Hn}{n} = \frac{XYZ}{n} = 7,85$$

H1 = hodnota na škále pro respondenta 1

H2 = hodnota na škále pro respondenta 2

Hn = hodnota na škále pro respondenta n

n = počet respondentů

VH = výsledná hodnota

Jednotkou je skór. Výsledek může nabývat hodnot 1–10. Data jsou získávána z dotazníkového šetření: otázka 2, dotazník Veřejnost.

Míra informovanosti veřejnosti ohledně prospěšnosti konzumace rybího masa činila v říjnu 2023 7,85.

3.2.4 RB 11 – INFORMOVANOST VEŘEJNOSTI OHLEDNĚ ENVIRONMENTÁLNÍCH PŘÍNOSŮ AKVAKULTURY

Ukazatel popisuje míru informovanosti české veřejnosti ohledně environmentálních přínosů akvakultury, které zahrnují oblast podpory biodiversity, ochrany před suchem a povodněmi, turistiky a volného času. Oblasti byly měřeny pomocí škály nabývajících hodnot 1 až 4. Data byla získána

z dotazníkového šetření (otázka 1, dotazník Veřejnost). Podrobnější výsledky jsou prezentovány v příloze 8.2.

Baseline hodnota byla vypočtena následujícím způsobem:

$$VH = \frac{\frac{(H11 + H12 + H13 + H14 + H15)}{5} + \frac{(H21 + H22 + H23 + H24 + H25)}{5} + \dots + \frac{(Hn1 + Hn2 + Hn3 + Hn4 + Hn5)}{5}}{n} = 3,38$$

H1 = hodnota na škále pro respondenta 1

H2 = hodnota na škále pro respondenta 2

Hn = hodnota na škále pro respondenta n

n = počet respondentů

VH = výsledná hodnota

Jednotkou je skór. Výsledek může nabývat hodnot 1–4. Data jsou získávána z dotazníkového šetření: otázka 1, dotazník Veřejnost.

Míra informovanosti veřejnosti ohledně environmentálních přínosů akvakultury činila v říjnu 2023 3,38.

3.2.5 RK 02 – SORTIMENT RYB

Ukazatel popisuje počet druhů ryb nabízených podniky akvakultury (pouze recirkulační systémy) na českém trhu. Data byla získána z dotazníkového šetření (otázka 8 a 9, dotazník Podniky).

Baseline hodnota byla vypočtena následujícím způsobem:

$$VH = \frac{PR1 + PR2 + \dots + PRn}{PP} = \frac{X + Y + Z}{XYZ} = 6$$

PR1 = počet druhů ryb prodávaných podnikem č. 1

PR2 = počet druhů ryb prodávaných podnikem č. 2

PRn = počet druhů ryb prodávaných podnikem č. n

PP = počet podniků

VH = výsledná hodnota

Jednotkou je druh. Výsledek může nabývat hodnot cca 1–50. Data jsou získávána z dotazníkového šetření: otázka 8 a 9, dotazník Podniky akvakultury.

K říjnu 2023 podniky akvakultury nabízely 6 druhů ryb.

3.2.6 RK 03 – POČET DIGITALIZOVANÝCH PODNIKŮ

Ukazatel popisuje počet podniků akvakultury, které digitalizovaly svůj provoz, tedy zavedly zabezpečovací systémy, např. před vstupem nepovolaných osob), monitorovací systémy (hlavně v oblasti kvality vody, krmiv, produktů nebo stavu rybníků nebo jiných výrobních zařízení (např. RAS), elektronické plašiče, automatická zpracovatelská zařízení umožňující elektronizaci výroby.

Baseline hodnota byla vypočtena následujícím způsobem:

$$VH = \left(\frac{ZD}{ZC} \right) \times PC = \left(\frac{X}{Y} \right) \times Z = 330$$

ZD = zjištěný počet digitalizovaných podniků v rámci šetření

ZC = celkový počet podniků které odpověděly v rámci šetření

PC = celkový počet podniků v ČR

VH = výsledná hodnota

Jednotkou je podnik. Výsledek může nabývat hodnot v řádech stovek. Data jsou získávána z dotazníkového šetření: otázka 18, dotazník Podniky akvakultury.

K říjnu 2023 bylo odhadem zjištěno 330 podniků, které zavedly některý z digitalizovaných systémů.

4. DOPORUČENÍ PRO REALIZACI EVALUACE

4.1 DOPORUČENÍ PRO POUŽITÍ METODIKY

Pro aplikaci metodiky byla formulována následující doporučení:

- Realizace evaluace a zajištění dosažených hodnot byla navržena tak, aby byla snadno realizovatelná. Nicméně je doporučeno vyhodnocení zadat nezávislému subjektu, který má odbornost v realizaci kvantitativních šetření.
- Je doporučeno postupovat podle navrženého harmonogramu uvedeného v metodice. Zajištění dosažených hodnot je vhodné realizovat v rámci jednoho určitého časového úseku, vzhledem k omezení vyplývajícího z evaluačního plánu MZe v květnu 2029.
- Je doporučeno provést kvalitativní rozhovory s klíčovými zainteresovanými stranami. S jejich pomocí by bylo možné lépe confirmovat/upravit teorii změny. Klíčoví aktéři pomohou poskytnout kontextuální vysvětlení a mohou pomoci odhalit mechanismy změny (modely působení operačního programu).

4.2 DOPORUČENÍ PRO REALIZACI ŠETŘENÍ

Pro realizaci **desk research** byla formulována následující doporučení:

- Je doporučeno využít nejnovější data vzhledem k datu realizace evaluace.
- Pro zajištění kvality dat, je doporučeno data čerpat od institucí, které garantují kvalitu dat, tj. primárně od MZe, resp. od ČSÚ, případně po konzultaci s MZe z jiných zdrojů.
- Je potřeba se také při sběru dat ubezpečit, že nedošlo ke změně metodiky měření dané hodnoty. Pokud došlo ke změně metodiky měření dat, je potřeba tuto skutečnost zohlednit při analýze dat.
- Vzhledem k tomu, že může dojít ke změně zdroje (např. název dokumentu), ze kterého byla čerpána data v roce 2023, je doporučena kontrola dostupnosti dat.

Pro realizaci **dotazníkového šetření** byla formulována následující doporučení:

- Aby bylo možné výsledky generalizovat na populaci (veřejnost, všechny podniky akvakultury), je potřeba zajistit reprezentativní vzorek, což znamená zajistit stejnou strukturu podle identifikačních znaků (viz struktura vzorku u dotazníkových šetření).
- V případě šetření mezi veřejností je doporučeno zajistit alespoň 1 000 respondentů, neboť při této výši se zvyšuje přesnost odhadu, resp. snižuje výběrová chyba.
- Šetření mezi veřejností je doporučeno realizovat klasikou formou PAPI, která má potenciál zajistit data od všech skupin populace (přidat k šetření typu Omnibus). Je však také možné použít CAWI. Šetření mezi podniky je doporučeno realizovat šetřením CAWI, neboť jsou podniky takto snadno dostupné.
- Termín a délka samotného terénního sběru dat hrají u výzkumu veřejného mínění podstatnou roli, jelikož tento typ výzkumu se do značné míry zabývá postoji a názory, jež se mohou velmi rychle měnit pod vlivem aktuálních událostí. Je proto doporučeno realizovat sběr dat v průběhu 2 až 3 týdnů.
- Pro realizaci šetření je nutné využít vytvořené dotazníkové formuláře, které jsou přílohou metodiky, aby získané hodnoty bylo možné porovnat s baseline.

4.3 DOPORUČENÍ PRO INTERPRETACI VÝSLEDKŮ HODNOCENÍ

Získané údaje jsou určeny pro hodnocení OP Rybářství, resp. pro vyhodnocení splnění cílů daného programu. Část indikátorů je projektových, tzn. hodnotí dosažení cílů v rámci skupiny podpořených projektů, některé ukazatele se pak zaměřují buď na podniky akvakultury nebo na trh ČR jako celek. Při interpretaci získaných hodnot je potřeba brát v úvahu několik skutečností.

Obecné doporučení vyplývající z omezení zvoleného přístupu:

- Vzhledem k tomu, že nebyla k dispozici kontrolní skupina nepodpořených podniků a byla proto použita teorie vedená evaluace, doporučujeme interpretovat výsledky právě s ohledem k tomu, že nebylo možno provést teoreticky ideální analýzu dopadu OP Rybářství na českou akvakulturu (kontrafaktuální analýza). Zjištěné přínosy proto není možné bez dalších analýz jednoznačně připsat OP Rybářství. Za tímto účelem je možné provést doplňkové analýzy, např. analýzu časových řad při porovnání s vynaloženými finančními prostředky na projekty, resp. aktivity v rámci dílčích cílů OP Rybářství.
- Srovnání před (baseline) a po je třeba interpretovat obezřetně, protože zjištěné rozdíly nemusí být nutně funkcí času, resp. efektem daného operačního programu. Jde o dva nezávislé výběry, takže případné difference v hodnotách mohou být dány výběrovou chybou.

V případě indikátorů či ukazatelů, jejichž hodnoty jsou získávány prostřednictvím **desk research**, lze doporučit následující:

- Jedná se o data nasbíraná jiným subjektem a nelze ovlivnit způsob měření hodnot, je proto doporučeno čerpat od institucí, které garantují kvalitu dat.
- Jedná se o data diskrétní a agregovaná. Ke správné interpretaci dat je potřeba znát kontext, v jehož rámci jsou tato data ukotvena.
- Pokud došlo ke změně metodiky, je potřeba na tuto skutečnost upozornit při vyhodnocování indikátorů, resp. ukazatelů.

V případě ukazatelů, jejichž hodnoty jsou získávány prostřednictvím **dotazníkového šetření**, lze doporučit následující:

- Při interpretaci výsledků výzkumu veřejného mínění bychom měli znát základní údaje o sběru dat. Je potřeba znát strukturu vzorku. V případě veřejnosti se jedná o následující proměnné: pohlaví, věk, místo bydliště, dosažené vzdělání, společenské zařazení, výše příjmu domácnosti. V případě podniků akvakultury se jedná o následující proměnné: IČ, obor činnosti, počet zaměstnanců, pozice respondenta a délka jeho působení v organizaci.
- Aby bylo možné data generalizovat na celou skupinu (tj. na celou veřejnost, resp. podniky akvakultury) je potřeba při sběru dat zajistit reprezentativní vzorek. Proto lze doporučit připojení šetření k šetření obsahujícímu více témat (Omnibus). V případě, že nebylo možné zajistit reprezentativní vzorek, je potřeba převážít data podle dostupných údajů o struktuře populace (ČSÚ).
- Je potřeba určit míru návratnosti, která představuje podíl vyplněných dotazníků vzhledem k množství oslovených respondentů (rozeslaných dotazníků). Nízká návratnost je pak považována za jeden z hlavních zdrojů rozptylu a odchylek měření ve výběrových šetřeních. Vždy je potřeba brát v úvahu strukturu zkoumaného vzorku.

- Termín a délka samotného terénního sběru dat hrají u výzkumu veřejného mínění podstatnou roli, jelikož tento typ výzkumu se do značné míry zabývá postoji a názory. Je doporučeno interpretovat výsledky s ohledem na dobu a délku realizace sběru dat.
- Výsledky výběrového šetření jsou odhady, v jejichž blízkosti se skutečná hodnota s vysokou pravděpodobností vyskytuje v určitém rozmezí – výsledky jsou zatížené výběrovou chybou. Proto je důležité zajistit alespoň 1 000 respondentů, neboť při této výši se zvyšuje přesnost odhadu, resp. snižuje výběrová chyba.

5. LIMITY POUŽITÝCH METOD

5.1 OMEZENÍ VYPLÝVAJÍCÍ Z POUŽITÉ EVALUAČNÍ METODY

Hlavním limitem této evaluace je, že možnost připsat zjištěné dopady navržených ukazatelů, které sledují výsledky a dopady, je pouze omezená. Jedno z těchto omezení vyplývá z toho, že OP Rybářství 2021–2027 navazuje na OP Rybářství 2014–2020. Není proto zcela možné určit, zda některé z přínosů nejsou výsledkem předcházejícího OP.

Další omezení tohoto druhu vyplývá z použitého přístupu k evaluaci. Teorií vedená evaluace se zaměřuje na vytvoření teoretického modelu, který popisuje očekávaný dopad intervence na základě dostupných dat a teoretických předpokladů. Avšak tento model může být zatížen různými nepřesnostmi a nejistotami a není vždy snadné určit, jak by se udály věci bez intervence. V důsledku toho může být obtížné určit přesnou míru dopadu intervence a dospět k jasnému závěru o její efektivitě. Tato nejistota může ovlivnit rozhodování o budoucím financování projektu nebo politiky a může vést k rozporuplným interpretacím výsledků evaluace. Konkrétně, neexistence kontrolní skupiny podniků akvakultury a dalšího ministerstva zde neumožňuje porovnat dvě skupiny či dvě instituce. V ideálním případě by bylo provedeno porovnání vlivu intervence na podpořené a nepodpořené podniky a sledován rozdíl mezi nimi. To ovšem není možné, jelikož neexistují data pro skupinu nepodpořených podniků. Použitý výzkumný design je cross-sectional, a proto nelze činit kauzální závěry. Zvolená metoda však umožňuje sledovat změnu a dává tak validní data k realizaci hodnocení.

5.2 OMEZENÍ VYPLÝVAJÍCÍ Z POUŽITÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Hlavním nedostatkem a omezením metody je možná neochota respondentů účastnit se dotazníkového šetření. To platí částečně u veřejnosti, kde ovšem nebývá problém získat reprezentativní vzorek odpovědí. Větší riziko spočívá v dotazování podniků akvakultury, v jejichž případě může být problém nízká návratnost dotazníků. Response rate je zde často nízká (pod 20 %), což znemožňuje získat reprezentativní vzorek, jelikož je podniků poměrně malé množství. S tím souvisí také zkreslení dat dané malým a omezeným vzorkem podniků akvakultury. Výsledky je proto potřeba interpretovat s ohledem na dosaženou míru návratnosti a v případě nižších hodnot návratnosti brát dosažené výsledky pouze jako orientační. Dalším problémem je fakt, že se dotazníkového šetření účastní částečně jiné subjekty a jiní respondenti v roce 2023 (při zjišťování baseline hodnot) a v roce 2029 (po ukončení programu). To může vést k určitému zkreslení, a proto doporučujeme i tyto výsledky interpretovat s opatrností.

5.3 OMEZENÍ VYPLÝVAJÍCÍ Z NEDOSTATKU DAT

Zhodnocení skutečného dopadu OP Rybářství na českou akvakulturu a české rybářství není často možné v rámci jednotlivých specifických cílů programu. Ve více případech chybějí data, která jsou pro podobné zhodnocení nutná. To se týká především specifického cíle 1.6, tedy ochrana populací úhoře říčního. Nicméně i další dopady na podniky akvakultury se špatně zjišťují, jelikož tyto podniky nemají povinnost nahlašovat údaje „navíc“, které pokud jim toto neukládá zákon či konkrétní výzva.

6. HLAVNÍ ZÁVĚRY A ZJIŠTĚNÍ

Práce na zakázce začala v květnu 2023 a skončila v prosinci 2023. Na základě analýzy prostředí akvakultury a potřeb, vyplývajících z návrhu OP Rybářství, navrhl řešitelský tým sadu ukazatelů, které doplnily existující indikátory OP Rybářství. Nad rámec indikátorů a ukazatelů byly vytvořeny tři kontextové ukazatele, které nejsou vztaženy ke konkrétnímu specifickému cíl, ale jsou důležité pro vyhodnocení cílů celého OP Rybářství.

Po finalizaci indikátorové soustavy a stanovení metody sběru a analýzy dat byl výzkumným týmem realizován sběr dat pro účely určení baseline hodnot indikátorů, resp. ukazatelů. Za tímto účelem byla provedená rešerše, dotazníkové šetření a neformální rozhovory se stakeholdery. Sebraná data byla vyhodnocena a byly stanoveny baseline hodnoty.

Následně byla finalizována Metodika hodnocení OP Rybářství, která obsahuje soustavu indikátorů pro hodnocení OP rybářství v rámci evaluace (předpokládaný termín je rok 2029). Metodika je přílohou této zprávy.

7. POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE

7.1 ODBORNÁ LITERATURA A STUDIE

- (1) Ali, Z. (2022). Developing the Program Evaluation Framework for Investment Agriculture Foundation of British Columbia (Doctoral dissertation).
- (2) Birckmayer, J. D., & Weiss, C. H. (2000). Theory-based evaluation in practice: what do we learn?. *Evaluation review*, 24(4), 407-431.
- (3) Bird, F. A., Pradhan, A., Bhavani, R. V., & Dangour, A. D. (2019). Interventions in agriculture for nutrition outcomes: A systematic review focused on South Asia. *Food Policy*, 82, 39-49.
- (4) Bostock, J., Lane, A., Hough, C., & Yamamoto, K. (2016). An assessment of the economic contribution of EU aquaculture production and the influence of policies for its sustainable development. *Aquaculture International*, 24, 699-733.
- (5) Cai, J., Leung, P., & Hishamunda, N. (2009). Assessment of comparative advantage in aquaculture: framework and application on selected species in developing countries. *FAO Fisheries and Aquaculture Technical Paper*, (528).
- (6) Clarke, A. (1999). *Evaluation Research*. London: Sage.
- (7) Crissman, C., Abernethy, K., Delaporte, A., & Timmers, B. (2013). A practical guide for ex-ante impact evaluation in fisheries and aquaculture.
- (8) Crissman, C., Abernethy, K., Delaporte, A., & Timmers, B. (2013). A practical guide for ex-ante impact evaluation in fisheries and aquaculture.
- (9) ČR – Ministerstvo Zemědělství (2021 a). Víceletý národní strategický plán pro akvakulturu pro léta 2021-2030. dostupné na [www: https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi-2021-2027/program/programove-dokumenty/vicelety-narodni-strategicky-plan-pro.html](https://eagri.cz/public/web/mze/dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi-2021-2027/program/programove-dokumenty/vicelety-narodni-strategicky-plan-pro.html) (cit. jako MZe, 2021a).
- (10) ČR – Ministerstvo Zemědělství (2021 b). Operační program rybářství 2021-2027. Dostupné na [www: https://eagri.cz/public/portal/mze/dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi-2021-2027](https://eagri.cz/public/portal/mze/dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi-2021-2027) (cit. jako MZe, 2021b).
- (11) ČR – Ministerstvo Zemědělství (2022). Situační a výhledová zpráva ryby 2002. Dostupné na [www: https://eagri.cz/public/web/file/719119/SVZ_Ryby_2022_web.pdf](https://eagri.cz/public/web/file/719119/SVZ_Ryby_2022_web.pdf) (cit. jako MZe, 2022).
- (12) ČR – Ministerstvo Zemědělství (2023). Plány managementu úhoře v ČR. Dostupné na [www: https://eagri.cz/public/web/file/233931/Management_plan.pdf](https://eagri.cz/public/web/file/233931/Management_plan.pdf) (cit. jako MZe, 2023).
- (13) Dimitriou, D. J., Sartzetaki, M. F., & Dadinidou, S. (2022). Methodology framework to assess regional development plans: a European perspective approach. *Economics and Business Quarterly Reviews*, 5(1).
- (14) Donaldson, S. I., Christie, Ch. A., Mark, M. M. (eds.) (2009). *What Counts as Credible Evidence in Applied Research and Evaluation Practice?* London, SAGE Publishing. ISBN 978-1-4129-5707-6.
- (15) Freeman, H., Rossi P. (1993). *Evaluation: A systematic approach* (5th.ed.). Neubury Park, CA: Sage.
- (16) Gephart, J. A., Golden, C. D., Asche, F., Belton, B., Brugere, C., Froehlich, H. E., ... & Allison, E. H. (2020). Scenarios for global aquaculture and its role in human nutrition. *Reviews in Fisheries Science & Aquaculture*, 29(1), 122-138.
- (17) Grigorakis, K. (2010). Ethical issues in aquaculture production. *Journal of agricultural and environmental ethics*, 23, 345-370.

- (18) Guillen, J., Asche, F., Carvalho, N., Fernández Polanco, J. M., Llorente, I., Nielsen, R., ... & Villasante Larramendi, C. S. (2019). Aquaculture subsidies in the European Union: evolution, impact and future.
- (19) Guillen, J., Asche, F., Carvalho, N., Polanco, J. M. F., Llorente, I., Nielsen, R., ... & Villasante, S. (2019). Aquaculture subsidies in the European Union: Evolution, impact and future potential for growth. *Marine Policy*, 104, 19-28.
- (20) Hansen, M. B., & Vedung, E. (2010). Theory-based stakeholder evaluation. *American Journal of Evaluation*, 31(3), 295-313.
- (21) Hawkins, N. G., Sanson-Fisher, R. W., Shakeshaft, A., D'Este, C., & Green, L. W. (2007). The multiple baseline design for evaluating population-based research. *American journal of preventive medicine*, 33(2), 162-168.
- (22) Henriksson, P. J. G., Troell, M., Banks, L. K., Belton, B., Beveridge, M. C. M., Klinger, D. H., ... & Tran, N. (2021). Interventions for improving the productivity and environmental performance of global aquaculture for future food security. *One Earth*, 4(9), 1220-1232.
- (23) Chen, H.T. (2006). Practical program evaluation. London: Sage.
- (24) Karousakis, K. (2018). Evaluating the effectiveness of policy instruments for biodiversity: Impact evaluation, cost-effectiveness analysis and other approaches.
- (25) Keeley, J., Mullett, I., & Isaac, H. (2020). Final Evaluation of the FishTrade Project.
- (26) Le Heron, E., Allen, W., Le Heron, R., Logie, M., Glavovic, B., Greenaway, A., ... & Blackett, P. (2021). What does success look like? An indicative rubric to assess and guide the performance of marine participatory processes.
- (27) Mare, D. (2010). Ex-Post evaluation of the Financial Instrument for Fisheries Guidance (FIFG) 2000-2006.
- (28) Molnar, J. J., & Duncan, B. L. (1989). Monitoring and evaluating aquacultural projects. *Monitoring and Evaluating the Impacts of Small-Scale Fishery Projects*, 28.
- (29) Negacz, K., Widerberg, O., Petersson, M., Kok, M., & Pattberg, P. Using Theories-of-Change for Assessing Effectiveness of Cooperative Initiatives for Global Environmental Governance. Available at SSRN 4523147.
- (30) Notenbaert, A. M. O., Lannerstad, M., Herrero, M. T., Fraval, S., Ran, Y., Paul, B. K., ... & Morris, J. (2014). A framework for environmental ex-ante impact assessment of livestock value chains.
- (31) Peñalosa Martinell, D., Vergara-Solana, F. J., Almendarez-Hernández, L. C., & Araneda-Padilla, M. E. (2020). Econometric models applied to aquaculture as tools for sustainable production. *Reviews in Aquaculture*, 12(3), 1344-1359.
- (32) Phillips, S., D'Andrea, M., & Boto, I. (2013). Fish-farming-the new driver of the blue economy: Reader for Brussels Briefing 32.
- (33) Puzulis, A., & Veveris, A. (2019). Role of the European Fishery Fund Support in the Development of the Latvian Coastal Areas. *Research for Rural development*, 2.
- (34) Raftowicz, M., Le Gallic, B., Kalisiak-Mędelska, M., Rutkiewicz, K., & Konopska-Struś, E. (2021). Effectiveness of Public Aid for Inland Aquaculture in Poland—The Relevance of Traditional Performance Ratios. *Sustainability*, 13(9), 5155.
- (35) Regina, B., Ram, B., James, S., & Nadarajah, S. (2015). Evaluation of the CGIAR Research Program on Aquatic Agricultural Systems.
- (36) Remr J. (2023). Development of the Scale for Measuring Perceived Daily Life Disruption. *Healthcare*, 11(6):874. <https://doi.org/10.3390/healthcare11060874>.
- (37) Remr J. (2023). Psychometric Performance of the Fear of COVID-19 Scale (FCV-19S) and Its Validation in Czechia. *Sustainability*, 15(11):8990. <https://doi.org/10.3390/su15118990>.

- (38) Remr J. (2023). Translating and Validating the Frugality Scale among the Czech Population. *Administrative Sciences*, 13(8):182. <https://doi.org/10.3390/admsci13080182>.
- (39) Remr J. (2023). Validation of the Health Consciousness Scale among the Czech Population. *Healthcare*; 11(11):1628. <https://doi.org/10.3390/healthcare11111628>.
- (40) Remr, J. (2013). Srovnání vybraných přístupů k realizaci evaluací. *Evaluační teorie a praxe*, 1(1): 29-52.
- (41) Remr, J. (2015). Honba za vyšší návratností. Stojí opravdu za to? *Evaluační teorie a praxe*, 3(1): 33–59.
- (42) Remr, J. (2015). Participativně založené evaluační přístupy. *Evaluační teorie a praxe*, 3(2): 79–100.
- (43) Remr, J. (2018). Methodological Peculiarities of Needs Assessment. *Evaluační teorie a praxe*, 6(2): 33–52.
- (44) Rendle, S., Zhang, L., & Koren, Y. (2019). On the difficulty of evaluating baselines: A study on recommender systems. arXiv preprint arXiv:1905.01395.
- (45) Soares, S., Green, D. M., Turnbull, J. F., Crumlish, M., & Murray, A. G. (2011). A baseline method for benchmarking mortality losses in Atlantic salmon (*Salmo salar*) production. *Aquaculture*, 314(1-4), 7-12.
- (46) Stame, N. (2004). Theory-based evaluation and types of complexity. *Evaluation*, 10(1), 58-76.
- (47) Surís-Regueiro, J. C., Varela-Lafuente, M. M., & Garza-Gil, M. D. (2011). Evolution and perspectives of the Fisheries Structural Policy in the European Union. *Ocean & Coastal Management*, 54(8), 593-600.
- (48) Uitto, J. I. (2021). Confronting storms, fires, and pestilence: Meaningful evaluation for a hazardous world. *Evaluation Matters*, 7.
- (49) Uvarova, I., Atstaja, D., & Korpa, V. (2020). Challenges of the introduction of circular business models within rural SMEs of EU. *International Journal of Economic Sciences*.
- (50) ÚZEI, MENDELU (2018). Odborná studie – sběr dat v odvětví akvakultury, Dílčí plnění č. 2. Praha.
- (51) Van der Knaap, P. (2004). Theory-based evaluation and learning: possibilities and challenges. *Evaluation*, 10(1), 16-34.

7.2 ZDROJE DAT PRO HODNOTY BASELINE

- (1) ČRS, MRS: Roční statistiky úlovků úhoře říčního publikované na webu ČRS (rybsvaz.cz) a MRS (mrsbrno.cz), dostupné na www ze dne 02. 10. 2023: <https://www.rybsvaz.cz/beta/index.php/reviry/statistiky-ulovku> a u MRS na vyžádání na <https://mrs.mrsbrno.cz/kontakt/>
- (2) MZe: Plány managementu úhoře v ČR, dostupné na www ze dne 02. 10. 2023: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/mze/strategie/plany-managementu-uhore-v-cr?typ=tab>
- (3) MZe: Situační a výhledové zprávy – ryby 2022, dostupné na www ze dne 02. 10. 2023: <https://eagri.cz/public/portal/mze/publikace/situacni-vyhledove-zpravy/situacni-a-vyhledove-zpravy-ryby>
- (4) MZe: OP Rybářství 2021-2027, dostupné na www ze dne 02. 10. 2023: <https://eagri.cz/public/portal/mze/dotace/operacni-program-rybarstvi-na-obdobi-2021-2027>
- (5) MZe: Výstupní sestava 08-003 Rybníky (MS); seznam rybníků, na kterých probíhala podpora mimoprodukčních funkcí.

- (6) MZe: Informace ohledně počtu vysazených monté a rozkrmených úhořů od MZe.
- (7) MZe: Informace ohledně rozdělení prodeje ryb během roku od podniků od MZe, UZEI, či krajů.
- (8) MZe (ČSÚ): Data ohledně prodeje masných výrobků za oblasti NACE 47.22 a 46.32.
- (9) UZEI: Výše relativního podílu tržeb za živé ryby.
- (10) MZe: Data o podpořených projektech z monitorovacího systému.
- (11) SZIF: Výroční zpráva o implementaci OP Rybářství za rok 2022; dostupné na [www](http://www.szif.cz) ze dne 02. 10. 2023:
https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fsystemova_navigace%2Fo_nas%2Fvyrocni_zpravy_szif%2F1689836942110.pdf
- (12) UZEI: Agregovaná ekonomická data o tržbách podniků za živé ryby a tržeb za prodej výrobků, služeb a zboží.
- (13) Media Age: Komunikační strategie ČÁST 1: se zaměřením na zvýšení informovanosti spotřebitelů o prospěšnosti konzumace sladkovodních ryb a environmentálních přínosech sladkovodní akvakultury.
- (14) SVS: Schválené produkční podniky akvakultury; dostupné na [www](http://www.svscr.cz) ze dne 13. 11. 2023:
<https://www.svscr.cz/registrovane-subjekty-svs/produkcní-podniky-akvakultury/>

8. PŘÍLOHY

8.1 METODIKA HODNOCENÍ OP RYBÁŘSTVÍ

Jedná se o samostatnou přílohu Metodiky hodnocení OP Rybářství.

8.2 DOTAZNÍK – VEŘEJNOST

S1. Jste:

(Neptejte se, pouze zaznamenejte)

- muž 1
- žena 2

S2. Kolik je Vám let?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost)

- méně než 15 let 1
- 15–19 let 2
- 20–24 let 3
- 25–29 let 4
- 30–34 let 5
- 35–39 let 6
- 40–44 let 7
- 45–49 let 8
- 50–54 let 9
- 55–59 let 10
- 60–64 let 11
- 65–69 let 12
- 70–74 let 13
- 75 a více let 14

UKONČIT INTERVIEW

UKONČIT INTERVIEW

S3. Ve které konkrétní obci bydlíte?

(Vypište název obce)

S4. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost)

- základní 1 - střední bez maturity 4
- vyučení bez maturity 2 - střední s maturitou 5
- vyučení s maturitou 3 - vysokoškolské 6

1. Myslíte si, že české rybníky vedle produkce ryb plní i následující funkce?

(Zakroužkujte jednu možnost v každém řádku) KARTA Č. 1

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne	neví
a) podpora volně žijících živočichů a rostlin	4	3	2	1	9
b) ochrana krajiny před suchem	4	3	2	1	9
c) ochrana krajiny před povodněmi	4	3	2	1	9
d) zadržování vody v krajině	4	3	2	1	9
e) podpora turistiky a volnočasových aktivit	4	3	2	1	9

2. Myslíte si, že je konzumace ryb vyprodukovaných v ČR zdravotně prospěšná?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost)

rozhodně ano									rozhodně ne
10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

3. Jaký je celkový čistý měsíční příjem celé Vaší domácnosti?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost; variantu „99“ nepředčítejte)

- 70.000 a více Kč 1	- od 18.000 Kč do 21.999 Kč 7
- od 50.000 do 69.999 Kč 2	- od 15.000 Kč do 17.999 Kč 8
- od 35.000 do 49.999 Kč 3	- od 10.000 Kč do 14.999 Kč 9
- od 30.000 do 34.999 Kč 4	- od 5.000 do 9.999 Kč 10
- od 25.000 do 29.999 Kč 5	- méně než 5.000 Kč 11
- od 22.000 Kč do 24.999 Kč 6	- neví, bez odpovědi 99

4. Která z charakteristik nejlépe odráží Vaší současnou situaci:

(Zakroužkujte pouze jednu možnost)

- jsem zaměstnán/a 1

5. Řekl/a byste o sobě, že jste:

(Zakroužkujte pouze jednu možnost)

- dělník 1
- provozní pracovník 2
- úředník, administrativní pracovník 3
- odborník, specialista 4
- manager, ředitel 5
- soukromě podnikám 2
- jsem student/ka 3
- jsem nezaměstnaný/á 4
- jsem v domácnosti/na mateřské dovolené 5
- jsem v důchodu 6
- jiné (vypíšte): _____

Děkuji za rozhovor

8.3 DOTAZNÍK – PODNIKY AKVAKULTURY

1. Nejprve prosíme o vyplnění několika identifikačních otázek pro účely statistického zpracování. Jaké je IČ vaší organizace?

(Vypište co nejpodrobněji)

- _____

2. Čím přesně se vaše organizace zabývá? Jaký je obor vaší činnosti?

(Vypište odpověď co nejpřesněji)

- _____

3. Pokuste se prosím odhadnout, kolik lidí celkem pracuje ve vaší organizaci. Započítejte prosím všechny vaše pobočky v ČR, všechna oddělení apod.!

(Vypište konkrétní počet zaměstnanců)

- _____ zaměstnanců

4. Jaké výše dosahovaly ve vašem podniku hrubé tržby z prodeje ryb v posledních třech letech?

(Uveďte údaj v tis. Kč)

a) v roce 2020: _____ tis. Kč

b) v roce 2021: _____ tis. Kč

c) v roce 2022: _____ tis. Kč

5. Jak dlouho v této organizaci pracujete?

(Vypište celkový počet ukončených let, pokud zde pracujete jeden rok či méně, uveďte 1)

- _____ let

6. Jaké je Vaše pracovní postavení ve vaší organizaci?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost)

- generální ředitel, člen představenstva, majitel, jednatel 1

- vyšší management, ředitel organizační části, útvaru, divize 2

- střední management, ředitel odboru, vedoucí oddělení 3

- nižší management, vedoucí pracovní skupiny 4

- specialista, specializovaný zaměstnanec, odborný referent, pracovník bez podřízených 5

- administrativní pracovník, podpůrný personál 6

- jiné (uveďte): _____

7. Další otázky se týkají produkce ryb ve vašem podniku. Jaký je celkový objem ryb (v kg), který Váš podnik prodal v roce 2022?

(Uveďte údaj v kg za rok 2022)

a) množství zpracovaných ryb (v kg): kg

b) množství nezpracovaných ryb (v kg): kg

c) celkové množství prodaných ryb (v kg): kg

8. Jaké konkrétní druhy ryb váš podnik prodával v roce 2022?

(Uveďte všechny prodávané druhy ryb)

- a) Kapr obecný ☐
- b) Pstruh duhový ☐
- c) Pstruh obecný ☐
- d) Síhové ☐
- e) Candát obecný ☐
- f) Sumec velký ☐
- g) Štika obecná ☐
- h) Amur bílý ☐
- i) Lín obecný ☐
- j) Tolstolobik bílý ☐
- k) Okoun říční ☐
- l) Lín obecný ☐

m) jiné (vypište):

9. Ještě prosím kvůli ověření uveďte celkový počet prodávaných druhů ryb.

(Uveďte celkový počet druhů ryb prodávaných v roce 2022)

- druhů ryb

10. Kolik rybníků váš podnik aktuálně obhospodařuje?

(Uveďte počet rybníků)

- rybníků

11. Kolik z tohoto celkového počtu rybníků plní následující mimo-produkční funkce?

(Uveďte počty rybníků; případně doplňte funkci)

- a) sportovní a rekreační účely: rybníků
- b) významná podpora biodiverzity (vodní ptáci, vodní hmyz, obojživelníci): rybníků
- c) zachování litorálních pásem a/nebo mokřadů: rybníků
- d) jiná funkce (vypište): rybníků
- e) jiná funkce (vypište): rybníků
- f) jiná funkce (vypište): rybníků

12. V kolika z vašich rybníků vysazujete amura bílého?

(Uveďte počet rybníků)

- rybníků

13. Řekl/a byste, že ve srovnání se situací před pěti lety je podíl rybníků, ve kterých vysazujete amura bílého:

(Zakroužkujte pouze jednu možnost)

- nižší 1
- přibližně stejný 2
- vyšší 3
- nevím; nedokážu určit 8

14. V kolika z vašich rybníků hnojíte minerálními a organickými hnojivy?

(Uveďte počet rybníků)

- _____ rybníků

15. Řekl/a byste, že ve srovnání se situací před pěti lety hnojíte minerálními a organickými hnojivy:

(Zakroužkujte pouze jednu možnost)

- v nižší míře 1
- přibližně stejně 2
- ve vyšší míře 3
- nevím; nedokážu určit 8

16. Vznikly vašemu podniku nějaké škody či ztráty v souvislosti s krizovými situacemi, jakými byly např. COVID-19 nebo vojenská agrese Ruska vůči Ukrajině?

(Zakroužkujte pouze jednu možnost)

- ano 1
- ne 2

17. Jaká konkrétní opatření jste ve vašem podniku v souvislosti s krizovými situacemi, jakými byly např. COVID-19 nebo vojenská agrese Ruska vůči Ukrajině, přijali?

(Stručně prosím jednotlivá opatření charakterizujte; v případě, že jste nerealizovali žádné opatření, napište "žádné")

- _____
- _____
- _____

18. Poslední otázka se týká digitalizace provozu. Které konkrétní oblasti či úseky vašeho provozu v současnosti používáte?

(Vyberte jednu možnost v každém řádku)

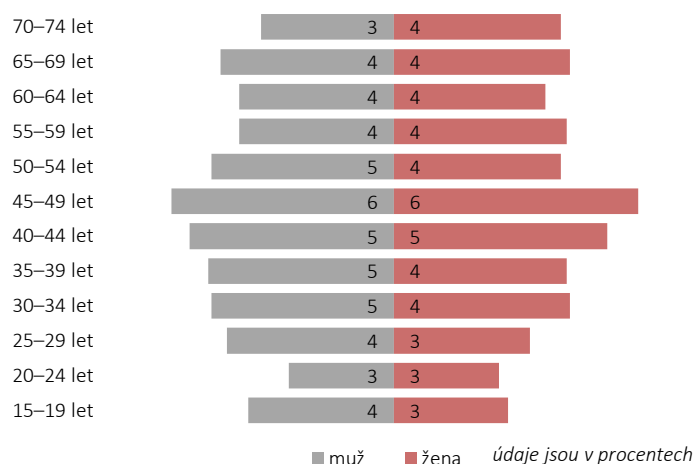
	ano	ne	nevím
a) zabezpečovací systémy, např. před vstupem nepovolaných osob	1	2	8
b) monitorovací systémy (zejména v oblasti kvality vody, krmiv, produktů či stavu rybníků nebo jiných výrobních zařízení, např. RAS)	1	2	8
c) elektronické plašiče	1	2	8
d) automatická zpracovatelská zařízení umožňující elektronizaci výroby	1	2	8

Děkujeme za Vaše odpovědi!

8.4 VÝSLEDKY VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ – VEŘEJNOST

8.4.1 STRUKTURA VZORKU

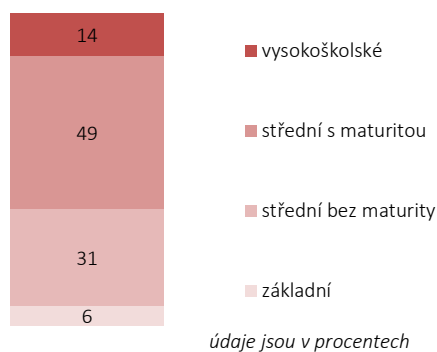
Graf 1: Struktura respondentů z hlediska pohlaví a věku

Zdroj: INESAN (2023, n=1296)

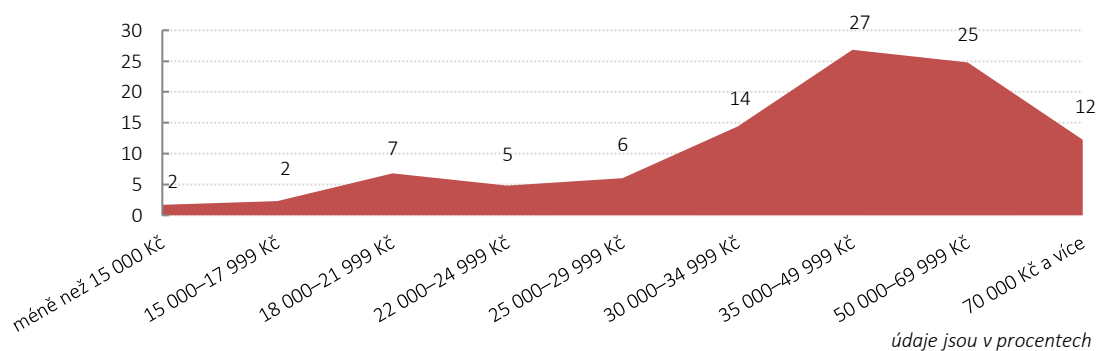
Pozn.: muži = 50 %, ženy = 50 %

Graf 2: Struktura respondentů z hlediska nejvyššího dosaženého vzdělání

Zdroj: INESAN (2023, n=1296)

Graf 3: Čistý měsíční příjem domácnosti

Zdroj: INESAN (2023, n=991)

Pozn.: $\Sigma=100\%$

Vzdělání

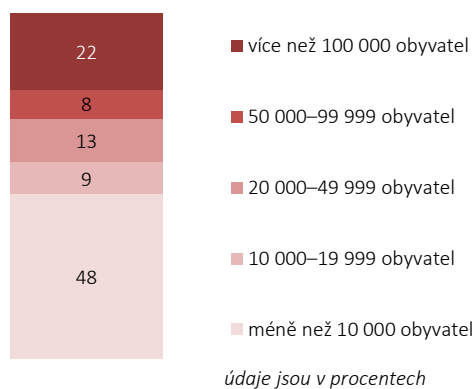
Vzdělání	Podíl (%)
ukončené střední vzdělání	58
ukončené odborné vzdělání	9
ukončené vysoké vzdělání	7
ukončené postgraduální vzdělání	4
neukončené střední vzdělání	20
neukončené odborné vzdělání	1

Profese

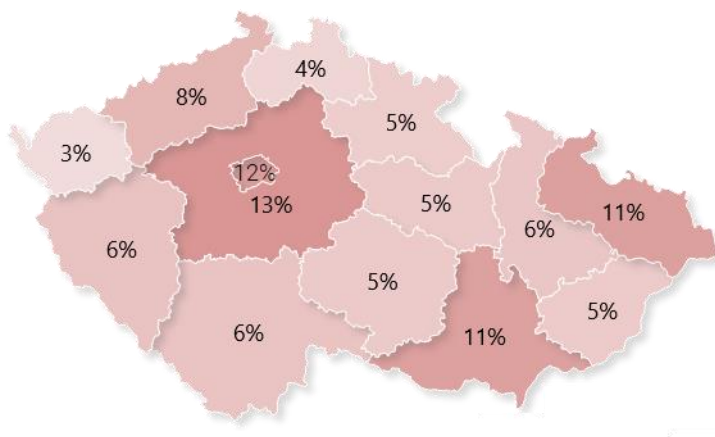
Profese	Podíl (%)
manažer, ředitel	2
odborník, specialista	19
úředník, administrativní pracovník	25
provozní pracovník	25
dělník	29

údaje jsou v procentech

Graf 5: Velikost místa bydliště respondentů

Graf 6: Region bydliště respondentů

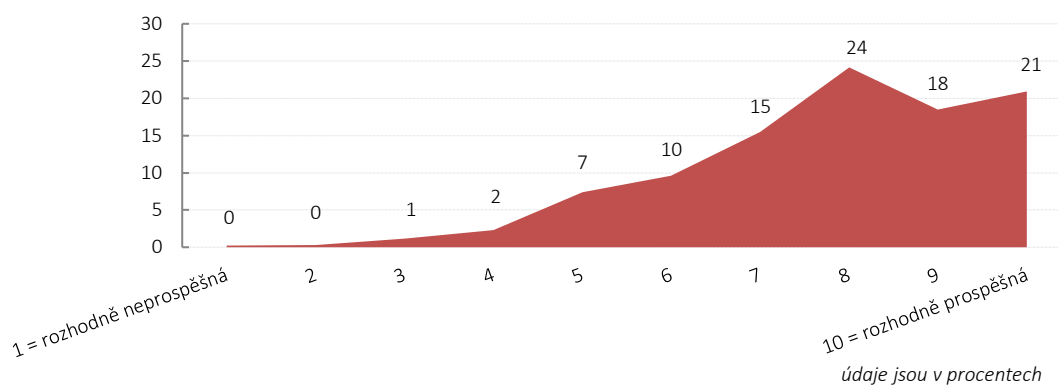

BASELINE STUDIE OPERAČNÍHO PROGRAMU RYBÁŘSTVÍ 2021–2027

PROSINEC 2023

8.4.2 VÝSLEDKY ANALÝZY

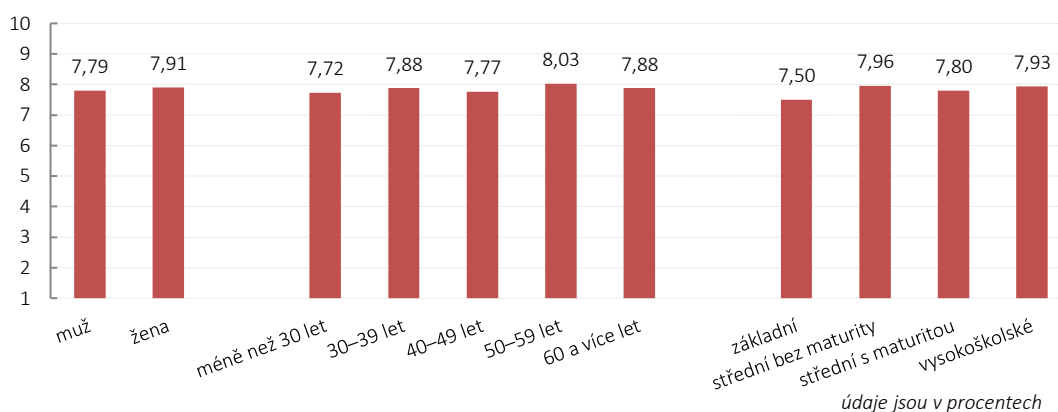
Graf 7: Hodnocení zdravotní prospěšnosti konzumace ryb vyprodukovaných v ČR

Zdroj: INESAN (2023, n=1292)

Pozn.: průměrné hodnocení = 7,85

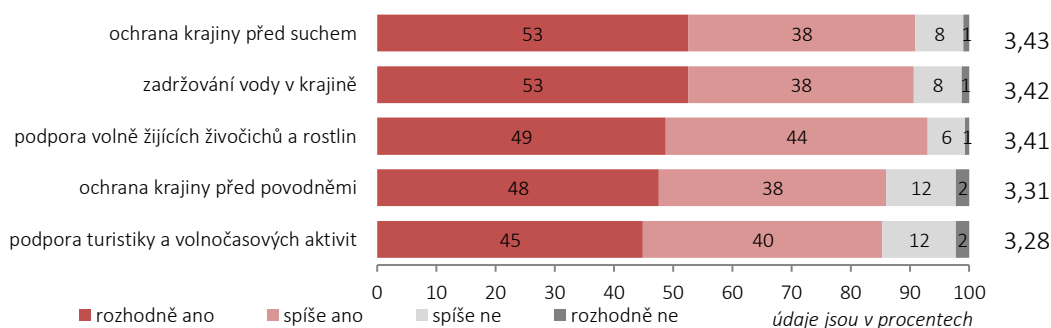
Graf 8: Hodnocení zdravotní prospěšnosti konzumace ryb vyprodukovaných v ČR (podle pohlaví, věku a nejvyššího dosaženého vzdělání respondentů)

Zdroj: INESAN (2023, n=1292)

Pozn.: průměrné hodnocení: 1 = rozhodně neprospěšná, 10 = rozhodně prospěšná; difference jsou statisticky nevýznamné

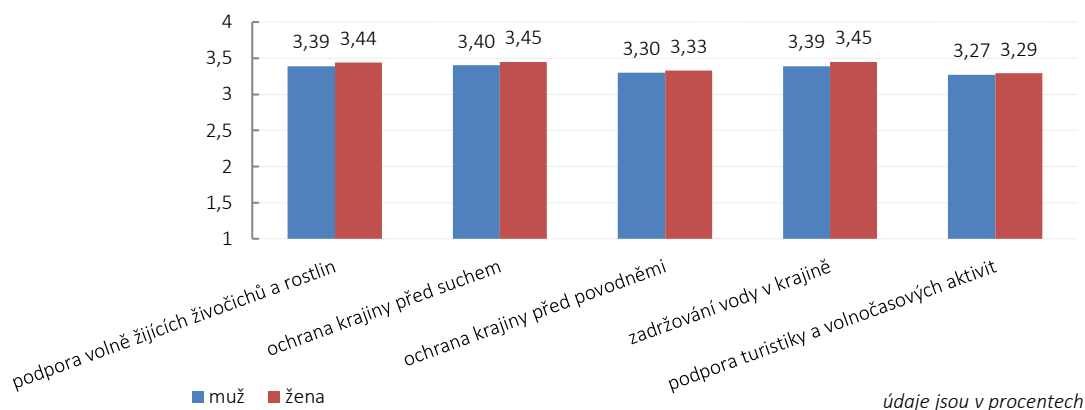
Graf 9: České rybníky vedle produkce ryb plní i následující funkce:

Zdroj: INESAN (2023, n=1249/1248/1248/1240/1240)

Pozn.: průměrné hodnocení: 1=rozhodně ne, 4=rozhodně ano

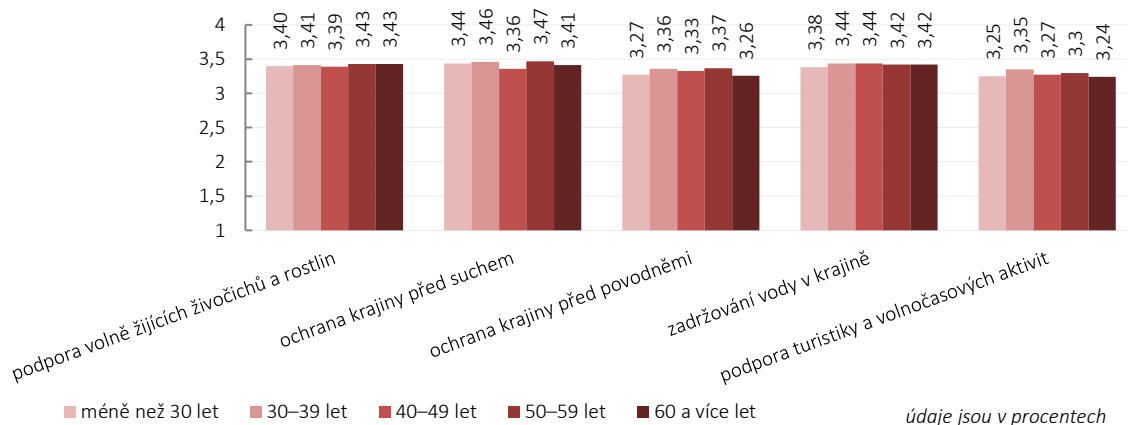
Graf 10: České rybníky vedle produkce ryb plní i následující funkce (podle pohlaví respondentů):

Zdroj: INESAN (2023, n=1249/1248/1240/1248/1240)

Pozn.: průměrné hodnocení: 1=rozhodně ne, 4=rozhodně ano; difference jsou statisticky nevýznamné

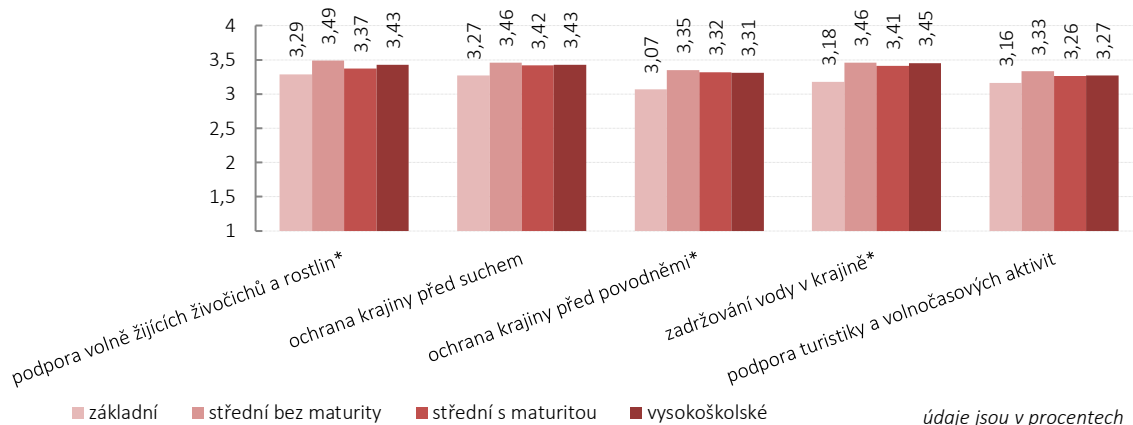
Graf 11: České rybníky vedle produkce ryb plní i následující funkce (podle věku respondentů):

Zdroj: INESAN (2023, n=1249/1248/1240/1248/1240)

Pozn.: průměrné hodnocení: 1=rozhodně ne, 4=rozhodně ano; difference jsou statisticky nevýznamné

Graf 12: České rybníky vedle produkce ryb plní i následující funkce (podle nejvyššího dosaženého vzdělání respondentů):

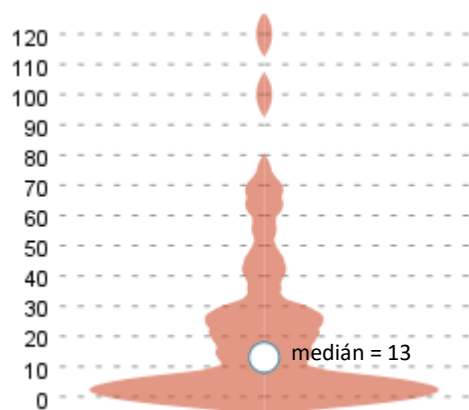
Zdroj: INESAN (2023, n=1249/1248/1240/1248/1240)

Pozn.: průměrné hodnocení: 1=rozhodně ne, 4=rozhodně ano; * statisticky významné difference

8.5 VÝSLEDKY VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ – PODNIKY

8.5.1 STRUKTURA VZORKU

Graf 13: Počet zaměstnanců organizace

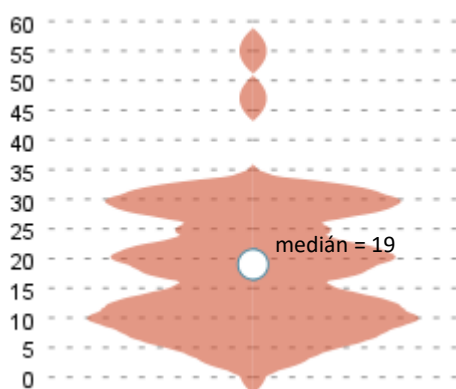

Zdroj: INESAN (2023, n=49)

Pozn.: osa x vyjadřuje absolutní četnost odpovědí

Pozn.: minimum=1, průměr=36, maximum=702 (leží mimo definovaný rozsah hodnot); mimo definovaný rozsah hodnot leží pouze hodnota maxima

Graf 14: Délka zaměstnání respondentů v organizaci

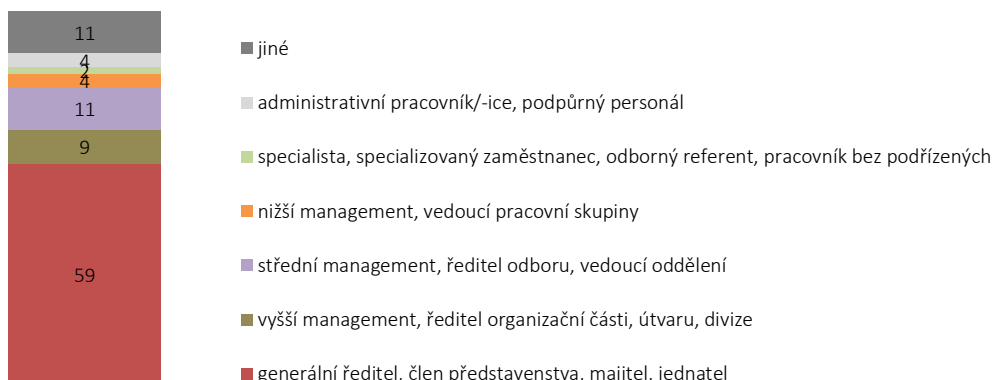

Zdroj: INESAN (2023, n=54)

Pozn.: osa x vyjadřuje absolutní četnost odpovědí

Pozn.: minimum=1, průměr=19, maximum=55

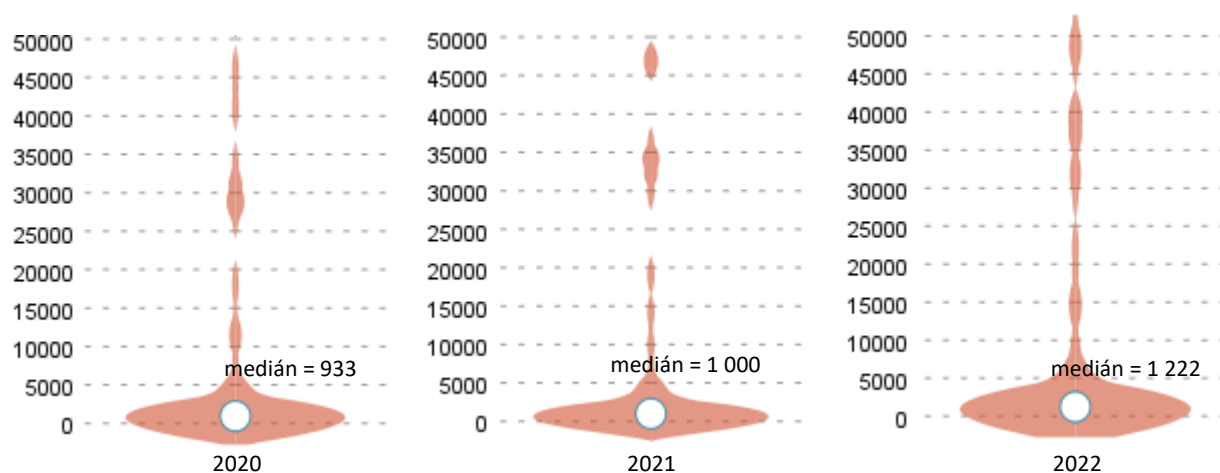
Graf 15: Pracovní pozice respondentů

Zdroj: INESAN (2023, n=54)

8.5.2 VÝSLEDKY ANALÝZY

Graf 16: Hrubé tržby z prodeje ryb v letech 2020–2022 (v tis. Kč)

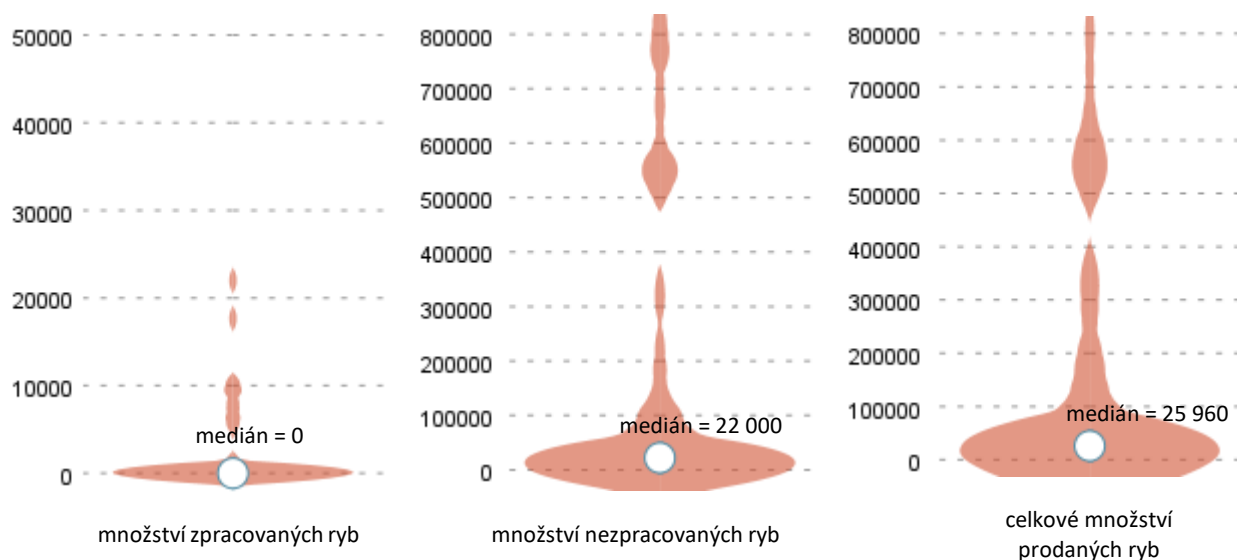

Zdroj: INESAN (2023, n=51/53/51)

Pozn.: osa x vyjadřuje absolutní četnost odpovědí

Pozn.: dolní kvartil=120/113/240, průměr=12 458/13 692/16 191, horní kvartil=12 404/12 046/15 942; mimo definovaný rozsah hodnot leží v jednotlivých letech 10 %/9 %/12 % případů

Graf 17: Celkový objem ryb prodaných v roce 2022 (v kg)

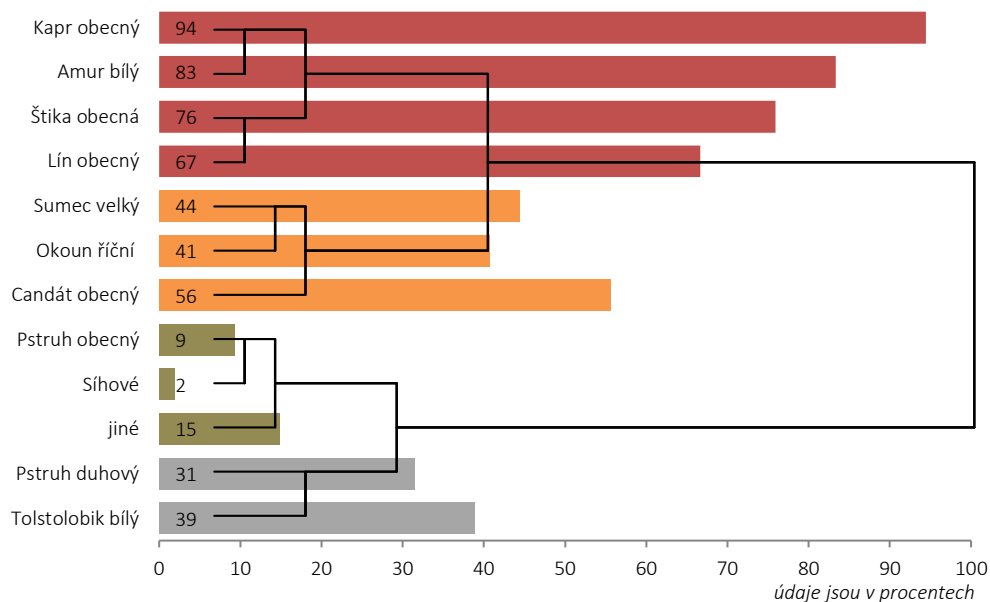

Zdroj: INESAN (2023, n=45/45/45)

Pozn.: osa x vyjadřuje absolutní četnost odpovědí

Pozn.: dolní kvartil=0/3 953/5 203, průměr=25 495/199 060/224 559, horní kvartil=5 788/267 927/326 500; mimo definovaný rozsah hodnot leží 9 %/7 %/9 % případů

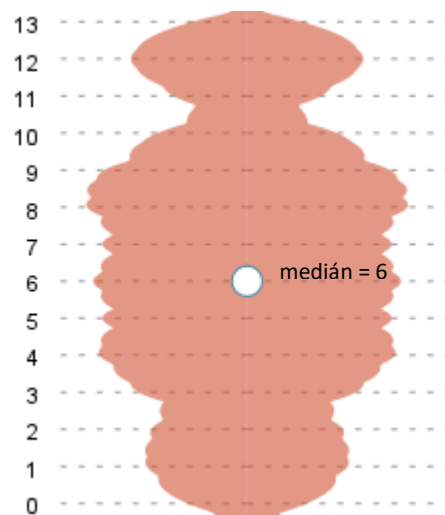
Graf 18: Konkrétní druhy ryb prodáváných v roce 2022

Zdroj: INESAN (2023, n=54)

Pozn.: Schéma (dendrogram) definuje typické skupiny prodáváných druhů ryb. Tyto skupiny jsou vytvořeny na základě seskupovací analýzy, která vychází z podobnosti prodeje daných druhů ryb. Vodorovné vzdálenosti v dendrogramu naznačují míru podobnosti prodeje jednotlivých druhů ryb; čím je tato vzdálenost kratší, tím je podobnost vyšší. Seskupovací analýza je založena na Wardově metodě a vychází z Euklidovské vzdálenosti, tj. metody nejmenších čtverců.

Graf 19: Počet druhů ryb prodáváných v roce 2022

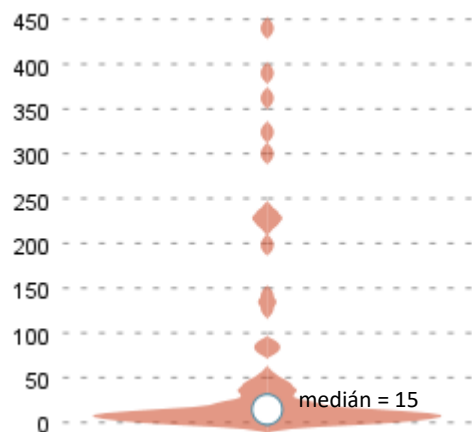

Zdroj: INESAN (2023, n=54)

Pozn.: osa x vyjadřuje absolutní četnost odpovědí

Pozn.: minimum=0, průměr=6, maximum=13

Graf 20: Počet aktuálně obhospodařovaných rybníků

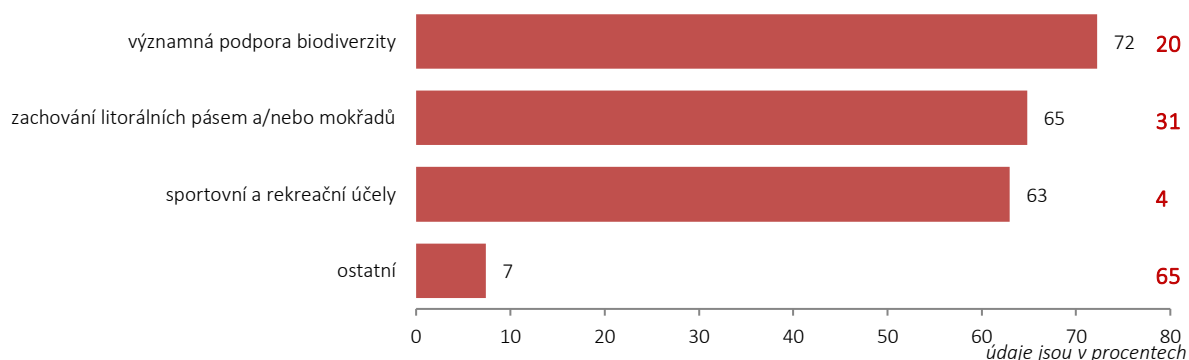

Zdroj: INESAN (2023, n=54)

Pozn.: osa x vyjadřuje absolutní četnost odpovědí

Pozn.: minimum=0, průměr=68, maximum=440

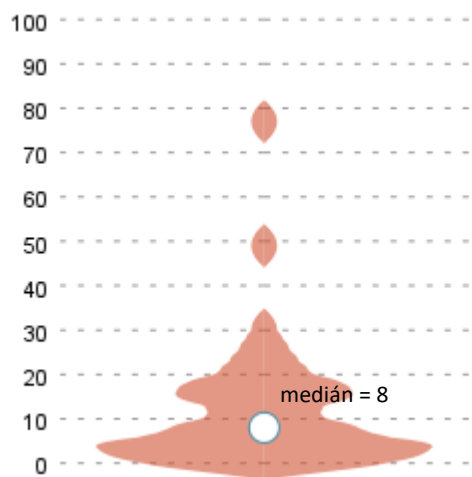
Graf 21: Podíl podniků, jejichž rybníky plní nějakou mimo-produkční funkci

Zdroj: INESAN (2023, n=54, n=27/21/21/5)

Pozn.: červeně jsou vyznačeny průměrné počty mimoprodukčních funkcí rybníků (na jeden podnik)

Graf 22: Celkový počet mimo-produkčních funkcí rybníků připadajících na jeden podnik

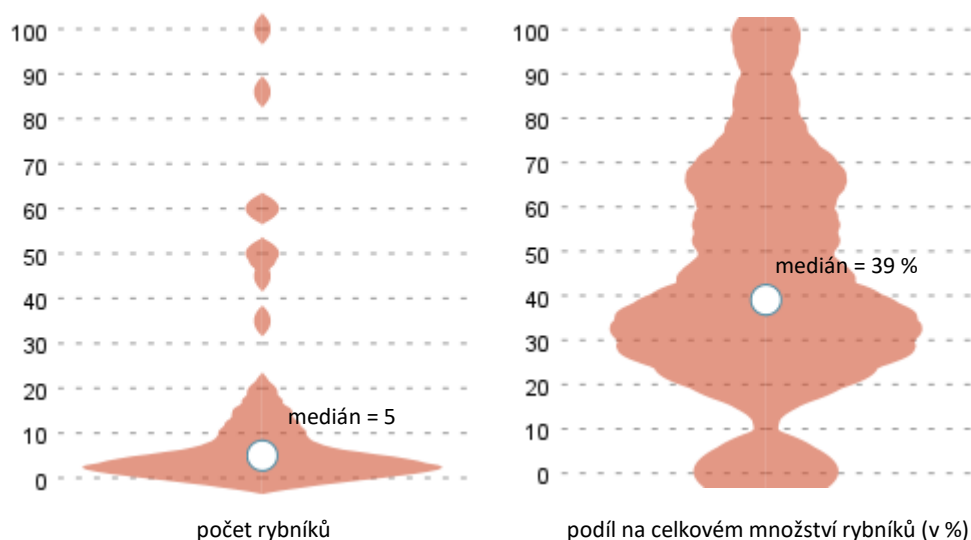

Zdroj: INESAN (2023, n=36)

Pozn.: osa x vyjadřuje absolutní četnost odpovědí

Pozn.: minimum=0, průměr=68, maximum=440; mimo definovaný rozsah hodnot leží 8 %případů

Graf 23: Počet rybníků, v nich je vysazován amur bílý / Podíl na celkovém počtu rybníků

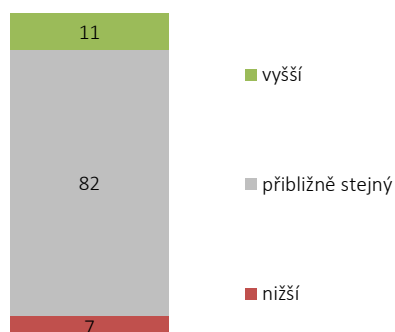

Zdroj: INESAN (2023, n=53/50)

Pozn.: osa x vyjadřuje absolutní četnost odpovědí

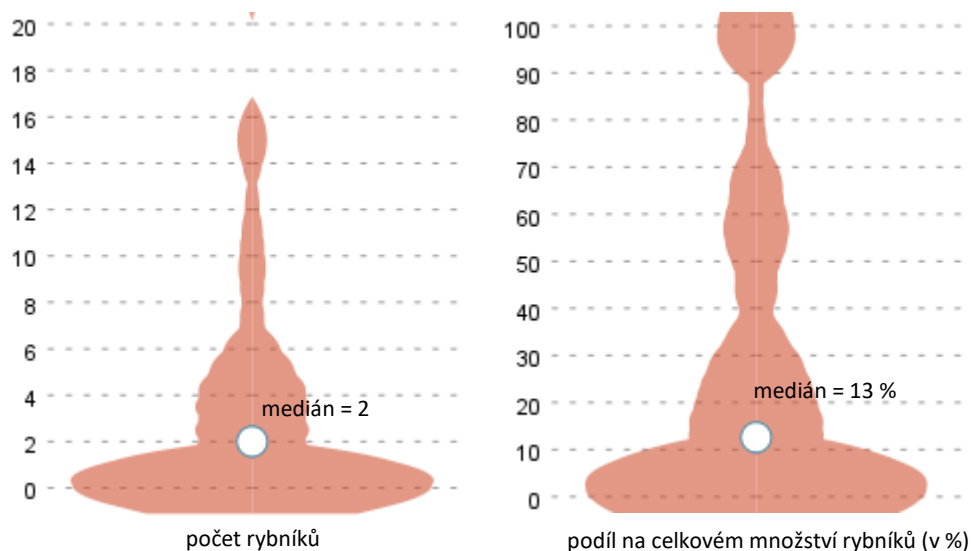
Pozn.: minimum=0/0 %, průměr=28/43 %, maximu=420/100 %; mimo definovaný rozsah hodnot leží 7 %případů

Graf 24: Srovnání počtu rybníků, ve kterých je vysazován amur bílý se situací před pěti lety

Zdroj: INESAN (2023, n=45)

Graf 25: Počet rybníků, ve které jsou používána minerální a organická hnojiva / Podíl na celkovém počtu rybníků

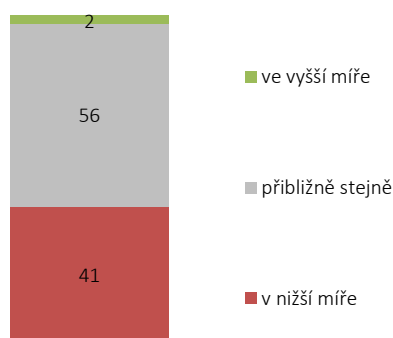

Zdroj: INESAN (2023, n=51/48)

Pozn.: osa x vyjadřuje absolutní četnost odpovědí

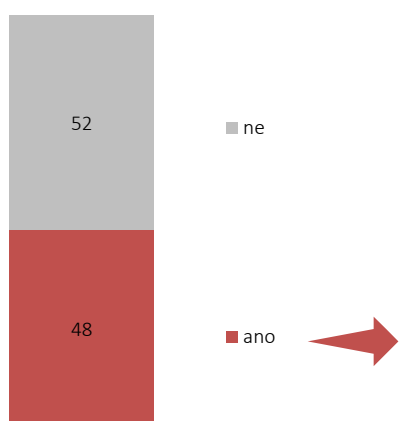
Pozn.: minimum=0/0 %, průměr=9/27 %, maximu=67/100 %; mimo definovaný rozsah hodnot leží 14 %případů

Graf 26: Srovnání počtu rybníků, ve kterých jsou používána minerální a organická hnojiva se situací před pěti lety

Zdroj: INESAN (2023, n=41)

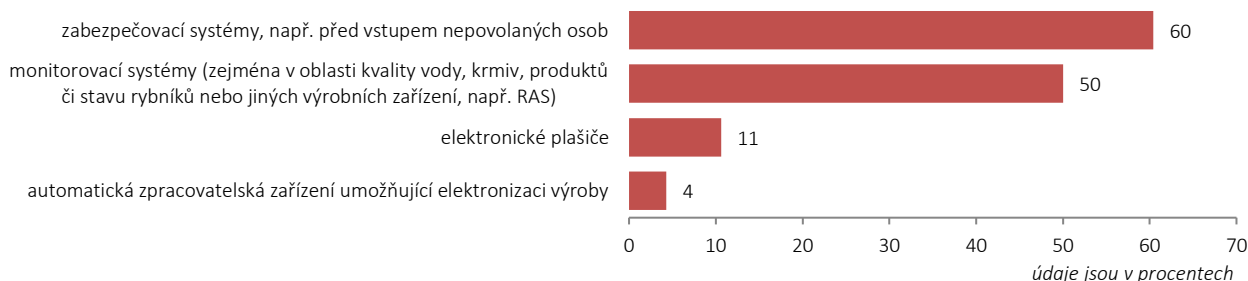
Graf 27: Vznik škody či ztráty v souvislosti s krizovými situacemi, jakými byly např. COVID-19 nebo vojenská agrese Ruska vůči Ukrajině / Konkrétní opatření realizovaná v souvislosti s danými situacemi

7 úsporná opatření
6 omezení výlovu a prodeje ryb
5 hygienická opatření v souvislosti s COVID-19
4 přípravy na pokles odbytu
4 nákup nové techniky, navýšení objemu investic, úspora energií
2 nutnost hledání dalších odběratelů
1 růst mezd
1 změna dodavatelů ryb
1 omezení výdej povolenek dle nařízení vlády
1 zvýšení ceny ryb
1 zvýšená ostraha rybníků
1 podání žádosti v OP Rybářství 2014–2020 žádost v opatření 2.6 pro posílení konkurenceschopnosti podniků akvakultury

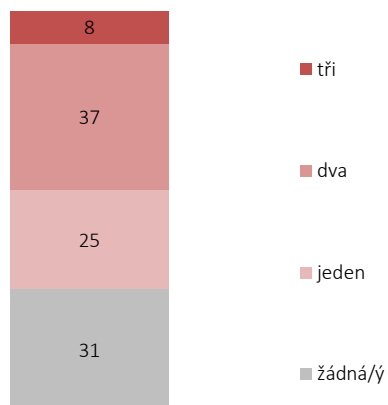
Zdroj: INESAN (2023, n=50/21)

Graf 28: Konkrétní oblasti či úseky provozu používané v současnosti

Zdroj: INESAN (2023, n=48/48/47/47)

Graf 29: Počet oblastí či úseků provozu souvisejících s digitalizací používaných v současnosti

Zdroj: INESAN (2023, n=49)

O INSTITUTU

INESAN (Institut evaluací a sociálních analýz) je první soukromý vědecko-výzkumný institut v oboru společenských věd založený v Česku. Jde o nezávislý subjekt, který byl založen podle pravidel stanovených Evropskou unií (Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací, 2014/C/198/01). Institut je výzkumnou organizací dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a je zapsán na Seznamu výzkumných organizací vedeném Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Cílem INESANu je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií, přičemž veškerý zisk je zpětně investován do těchto činností.

Hlavními činnostmi, kterými se INESAN zabývá, jsou evaluace a sociální analýzy.

Evaluace jsou v INESANu chápány jako proces systematického sběru, zpracování a uspořádání informací, jehož cílem je racionální stanovení a objektivní měření hodnoty. Evaluace prováděné INESANem mají formu kontrolovaného šetření věcného základu (Merit) a přínosu (Worth) předmětu evaluace. Evaluace mohou zlepšit kvalitu a zvýšit účinnost prováděných programů či projektů, mohou optimalizovat proces jejich realizace a mohou přinést adekvátní a využitelnou zpětnou vazbu. V oblasti evaluací se INESAN specializuje na:

- metaevaluace (evaluace již provedených evaluací),
- evaluace intervenčních programů (hodnocení souboru opatření, jejichž cílem je změna či formování chování jednotlivců, společenských skupin či organizací).

Sociální analýzy jsou cílené na společenské problémy v rámci vytyčených prioritních tematických oblastí. INESANem prováděné analýzy obvykle zahrnují celý soubor vzájemně provázaných výzkumných aktivit; tím se sociální analýzy odlišují od běžných výzkumů. V rámci realizace sociálních analýz se pracovníci INESANu zaměřují na zkoumání vzájemné interakce vybraného problému a jeho společenského kontextu, což umožňuje analyzované problémy detailně popsat a vyhodnotit. V oblasti sociálních analýz je realizován zejména:

- primární a sekundární výzkum,
- syntetizující, komparativní a analytické studie,
- případové studie.

Mezi tematické okruhy, jejichž výzkumem se INESAN zabývá, patří eticky odpovědné chování, manažerská studia, ICT, životní prostředí a sociální témata.

Díky svému zázemí v oblasti metodologie aplikovaného společenskovědního výzkumu INESAN poskytuje také zpracování výzkumných šetření a metodologických analýz. INESAN rovněž poskytuje odborné služby při tvorbě metodických nástrojů pro evaluaci, realizuje samotná evaluační šetření, podílí se na přípravě zadávací dokumentace, poskytuje peer-review jednotlivých dokumentů vztahujících se k evaluaci a k metodologii společenskovědního výzkumu.

Publikace, expertízy, odborná stanoviska a posudky, které INESAN vydává, nejsou ovlivněny postoji donorů a zadavatelů, nýbrž obsahují nezávislý pohled expertů INESAN.

BASELINE STUDIE OPERAČNÍHO PROGRAMU RYBÁŘSTVÍ 2021–2027

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

INESAN (Institut evaluací a sociálních analýz)

Sokolovská 351/25, 186 00 Praha 8

+420 220 190 597

info@inesan.eu

www.inesan.eu

www.facebook.com/inesan.eu/

www.researchgate.net

cz.linkedin.com/company/inesan

INESAN: Baseline studie Operačního programu Rybářství 2021–2027: Závěrečná zpráva je licencováno v souladu s licencí Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License. Licenční podmínky navštivte na adrese <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>.